

日本文化友の会

Etukansi: Norio Hosaka: Lento. Bambutyö
Takakansi: Norio Hosaka: Syntymäpäivä. Bambutyö

Japanilainen hetki	3
Japanin kielen kaksoisvokaalit Pauliina Vuorinen	6
Runoja / Junichiro Okura	8
Japanilaiset sukuvaakunat MONIT Laura Lappalainen	11
BEIJU Kahdeksaskymmeneskahdeksas syntymäpäivä / Laura Lappalainen	20
Tietoa Tapahtuneista ja tulevia tekemisiä	22
Japanin kulttuurin ja politiikan kronologia	26
Japanin postimerkit / Yrjö Klinge	30
Venäjä-Japani-sodasta 90 vuotta Ahti Haapaniemi	38
Runotuokio / Kirsti Suomivuori	52

JÄSENMAKSUKORTTI

*on lehden liitteenä ja sitä toivotaan käytettävän vielä huhtikuun aikana.
Se ei tietenkään koske niitä, jotka jo ovat ehtineet maksunsa maksaa.*

JAPANILAINEN HETKI

Hämeenlinnan Taidemuseon näyttely, "Japanilainen hetki" esitteli kymmenen eri nykytaiteilijan töitä. Mukana olivat kiitolainen lakkataiteilija Mutsumi Suzuki, bambutaiteilija Norio Hosaka Kofusta ja graafikot Toko Shinoda, Takeshi Hara, Yuichi Hasegawa, Katsunori Hamanishi, Shuji Wako, Shinichi Nakazawa, Isao Ikegami, Takahashi Hiromitsu ja Yoshio Imamura.

Graafikkojen työt ovat peräisin Mary ja Norman Tolmanin Tokion taidegalleriasta. Se on yksi laajimmista japanilaisen nykygrafiikan kokoelmista maailmassa. Tekotavaltaan työt ovat toisistaan poikkeavia ja ilmaisultaan abstrakteja, figuratiivisia tai molempia samanaikaisesti kuten nykytaiteessa usein tapahtuu ja japanilaisilla erittäin usein.

Lakka- ja bambutyöt edustavat ikivanhaa perinnettä ja lakkatöiden kohdalla on kysymys puukäsityöntekijän ja koristemaalarin yhteistyöstä. Hämeenlinnan Taidemuseon näyttelyssä tätä edustaa aviopari, koriste-
maalarina toimii lakkataiteilija Mutsumi Suzukin vaimo Misako Suzuki.

Bambutaiteilija Norio Hosakan töissä on moneen mukautuvaan bambuun yhdistetty valaistusefekti. Tämän Tomon etu- ja takakannessa on hänen työnsä.

Keskiaukeamalla on Katsunori Hamanishin mezzotinto Osa -T. Tomossa taloudellisista syistä käytetty painotekniikka tai oikeammin kopiotekniikka ei tietenkään tee oikeutta näille töille.

Hyvin. Lujaa.

On vilkasta. Uusi johtokunta
pullollaan innokkaita, osaavia ihmisiä,
joille ei tarvitse mallia rautalangasta
väsätä, jos sattuisi osaamaan. Mitä
nyt vähän origamia.

Ja uuden villisian vuoden juhla oli
maukas ja vilkas, vaikka ei vanhan koiran
vuodessakaan mitään haukuttavaa ollut.

Jos ei nyt se, ettei TOMO ehtinyt
valmiiksi, vaan ollaan silti ystäviä.

Sikamaisen hyviä sellaisia.

Oltiin Japanissakin.

Matkalla ja ystäviä, vaikka mentiinkin
välillä lujaa. Mielestäni hiipiä hipsutella
voi kotonakin. Japani-Suomi seura
tarjosi maittavat shabu-shabut ja
opastusapua matkalaisille

Kamakurassa ja Tokiossa. *Kiitos!*

Siitä kaikesta kuvien kera
seuraavassa Tomossa.

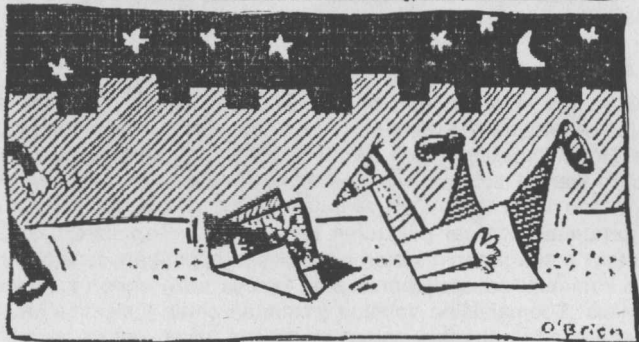
Tulossa on paljon tapahtumia ja
tekemisiä.

Katsotaan aurinkoa, se katsoo meitä.

Laura

Laura Lappalainen

one dark night...

JAPANIN KIELEN KAKSOISVOKAALIT

On vaikea vetää rajaa siihen, milloin lainaamme sanoja vieraasta kielestä tehden niistä ikään kuin "äidinkiellisiä" sanoja, ja milloin käytämme vieraskielistä sanaa suomenkielisen tekstin joukossa - Suomen kieleen on japanista otettu joitakin sanoja, jotka joko edustavat sellaisia osa-alueita japanilaisessa kulttuurissa, että niitä on mahdotonta kääntää suomen kielelle (esim. *kimono* tai *karate*) tai ovat merkittävien paikkojen erisnimiä (esim. Tokio vs. *Tōkyō*). Osa näistä lainoista on vanhoja (esim. taifuuni vs. *taifu*), ja ne ovat oletettavasti tulleet suomen kieleen jonkin kolmannen kielen kautta. Onkin olemassa joukko lainasanoja, jotka ovat jo kiistattomasti suomea.

Sitä mukaa kun Japani kiinnostaa yhä useampia suomalaisia, ja japanin kielen opiskelu lisääntyy Suomessa, nousee kiinnostavaksi kysymykseksi se, miten haluamme käsitellä japanilaisia termejä. Haluammeko käyttösanastoa, jota japanilaisetkin ystävämme ymmärtävät - vai haluammeko suomalaistaa kaiken välittämättä alkuperäisestä sanasta? - Mielestäni suomalaiselle suurelle yleisölle ei tarvitse opettaa suomen kielelle vieraita äänneitä: judon (vs. *jūdō*) suomalainen kirjoitusasu on erittäin perusteltu - ottaen huomioon ettei suomen kielessä ole japanin j-äännettä. Ongelma nouseekin esiin japanilaisten vokaalien kohdalla. Japanin kielessä on viisi vokaalia: a, i, u, e, o - jotka muistuttavat paljon vastaavia suomalaisia vokaaleja. Nämä kaikki vokaalit esiintyvät myös pitkinä. Kaksoisvokaalit voidaan kirjoittaa roomalaisilla kirjaimilla kahdella eri tavalla. Toinen tapa on suora translitterointi hiragana-aakkosista. Tällöin yksinkertaisesti käytetään suomalaista tapaa kirjoittaa kaksoisvokaali (aa, ii, uu, ee, oo), tähän poikkeuksena [ee] kirjoitetaan usein "ei" (esim. *sensei*) ja [oo] kirjoitetaan "ou" (esim. *nou*-teatteri). Tämä vaihtelu ei ole vapaata; e pidennetään lahes poikkeuksetta i:n avulla - ja oo-muotokin on hirakanassa suhteellisen harvinainen. Toinen tapa pidentää japanin vokaalit, on kirjoittaa viiva, . pidennetyin vokaalin päälle.

Olipa keino kumpi tahansa, niin mielestäni meidän tulisi kiinnittää enemmän huomiota pidennettyihin vokaaleihin - En ole esim. vielä missään nähnyt tuoreimman Nobel-kirjailijan nimeä oikein kirjoitettuna, vaikka yleensä henkilöiden nimet pyritään kielellä kun kielellä kirjoittamaan oikein (eli henkilön äidinkielen mukaisesti) Ooe Kenzaburou tai Ôe Kenzaburô. - Kaksoisvokaalit eivät ole puhdasta turhamaisuutta tai pilkkuihin keskittymistä Sen lisäksi, että korrekti ulkoasu auttaisi meitä japanin kielen opiskelijoita oppimaan sanoja, se varmasti edesauttaisi kommunikaatiota japanilaisten kanssa sekä ennen kaikkea poistaisi väärinkäsityksiä: Suomalaisina voimme ymmärtää oman kielemme kautta kuinka kaksoisvokaali saattaa muuttaa sanan merkitystä (esim. uni vs. uuni) tai tehdä sanan vaikeasti ymmärrettäväksi (esim. aamu vs. amu). Äskettäin Helsingissä olleessa *ukryoe*-näyttelyssä yleisöä informoitiin, että keskikokoinen puupiirros on ns. *chuban* (oikein olisi: *chūban*) ja iso piirros taas on *oban* (oikein olisi: *ōban*). Tällaisen virheen kohdalla japanin kieli voi muuttaa sanan merkityksen myös päinvastaiseksi: o- tarkoittaa pientä kun taas ô- tarkoittaa suurta (eli kun haluttiin

puhua isosta, puhuttiinkin pienestä; tosin *o-onyomin* vastine on yleensä *ko-onyomi*) On olemassa iso joukko japanilaisia sanoja, joiden merkitystä voimme mielivaltaisilla vokaalilyhennyksillä muuttaa: esim. *tori* 'shintō-pyhäkon portti' vs. *tori* 'lintu'

Mielestäni tämä asia tarvitsisi voimakkaimmin huomiota tiedotusvälineiden ja kustannustoiminnan taholta: suomeksi on julkaistu yksi Kobo Aben kirja ja yksi Kobo Aben kirja - mutta ei vielä yhtään kirjaa Kōbō Abelta (kuinka on mahdollista, että voidaan kääntää kirja tuntemalta edes kirjailijan oikeaa nimeä??!). Myöskin jotkut japanologiset kirjat tekevät kieleen vakavasti suhtautuvalle opiskelijalle uusien termien omaksumisen mahdolltomaksi tunnustaessaan heti esipuheessa, että kirjan termit on tahallisesti kirjoitettu väärin teknisiin syihin vedoten! Tämä väite ei ole millään tavoin perusteltavissa, koska on täysin hyväksyttävää translitteroida kaksoisvokaalit kirjaimina, mikä meille suomalaisille ei aiheuta lukuongelmia (toisin kuin esim. englanninkielisille, joille täytyy vokaalin pidennys osoittaa esim. h-kirjaimella. *noh-theater*.) Mielestäni myös suoran viivan ohella voidaan vokaalipidennys osoittaa millä tahansa tietokoneen tms. mahdollistamalla merkillä, koska japanissa ei esiinny muuta tarvetta näille merkeille (tässä jutussakin - -merkki on osittain korvattu * -merkillä).

Vaikka japanologisissa yhteyksissä on selvintä pidentää vokaalit standardin mukaisesti, voisivat ns. suurelle yleisölle suunnatut tiedotusvälineet käyttää yksinkertaisempaa vokaalipidennystä *o:n* ja *e:n* kohdalla. Mielestäni sanomalehdet voisivat kirjoittaa Kooben maanjäristyksestä (vrt. *Koube*) ja senseestä (vrt. *sensei* 'opettaja, mestari'). - Yksi suomalaisten tyypillisimpiä lausuntavirheitä onkin ei-äänteen lausuminen; tosin esim. Helsingin yliopiston Itä-Aasian tutkimuksen laitoksella käytetyissä Nobuko Mizutanin japanin kielen oppikirjoissa ei-äänteen translitteroidaan *ee*, joka auttaneen opiskelijoita puhumaan heti alusta lahtien *senseestä* ja *eegosta* ('englannin kieli')

Mielestäni kaikki japanin kielen sanat, jotka voidaan lausua suomalaisten helposti ymmärtämien äänteiden mukaisesti, tulisi translitteroida sellaisinaan suomen kielelle. Ehdotankin, että "Osaka" kirjoitettaisiin joko *Oosaka* tai *Osaka*, ja "shintō"-uskonto joko *shintoo*, *shintou* tai *shintō*. Myös konsonanttien kirjoituksessa tulisi mielestäni olla johdonmukainen siten, ettei saman kirjoituksen sisällä esiintyisi esim. suomen *j*-äänteelle *j*- ja *y*-kirjoitustapoja; Yokohamakin tulisi kirjoittaa tässä japanilaisessa muodossaan - varsinkin kun nykysuomalaiset vieraiden kielten lukijoina ovat erittäin tuttuja *y* *n* esim. englanninkielisen ääntämistavan kanssa. Myös japanin *sh*-äänteen tulisi translitteroida tässä muodossaan eikä *š*-nä. - Toivon yhdistyksemme jäseniltä aktiivisuutta ja huolellisuutta japanin kielen oikeassa translitteroinnissa sekä keskustelua esille nostamastani asiasta!

Pauliina Vuorinen
Japanologian opiskelija

*Seuraavassa aidon kulttuurintuntijan ja hienon runoilijan,
JUNICHIRO OKURAN runoja.*

SANOJEN SYNTY I

Runoilija,
nielaise sappea, elämän karvasta nestettä.
Purista siitä mehua
ja elämän karvasta nestettä,
helminauhoiksi sysimustaa tyhjyyttä vasten.

Runoilija,
puno niistä tähtikuvioita
aikalaisten matkaa varten.

SANOJEN SYNTY II

Pohjola kuulostaa pohjalta,
maan pohja, päätepiste.

Etelä kuulostaa etäältä,
etäällä oleva lähtökohta.

Itä on auringon itämispaikka,
ja kaikki alkoi sieltä.

Länsi on aina läsnä,
matkaamme kaikki sinne.

Pimeys,
niin monta on pimeyttä.
Pohjolan valkea pimeys,
kaamoksen sini
Etelän sysimusta,
lännen harmaa hämy ja
idän sarastuksen punertava kajo.

Näin monta on pimeyttä
ja yhtä pimeyttä kaikki.

(Silti ei ole yhtä.)

Mikä sanojen järjettömyys!

Läsnä oleva on aina läsnä,
silti on jo poissa....

Mikään ei ole olemassa
ja kaikki on läsnä meidän kanssamme.

Puhko pimeyttä, on mentävä läpi!

SANOJEN SYNTY III

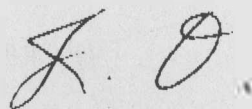
Kuin metsässä marjoja,
kuin rannalla hiekkaa,
kuin taivaalla tähtiä,
ei sanoja koskaan puutu.
Mikä sanojen viidakko!

Silti tänä iltana
kimmeltävä tähtikuvio on
vain yksi.

Pimeydessä aikaa veistää.

ISO KARHU.

Se johtaa minua taas
tänä iltana matkallani
pimeässä ajanvirrassa
kauas näkymättömään määränpäähän.

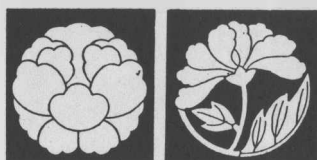
A handwritten signature in dark ink, consisting of stylized, cursive letters that appear to be 'J. O.' followed by a small flourish.

Japanilaiset sukuvaakunat

MONIT

2

Laura Lappalainen

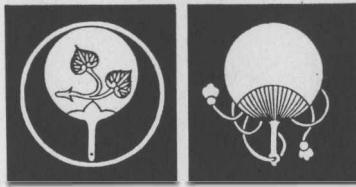

Moneja käytettiin *Heian-kautena* (794-1191) keisarillisen hovin ulkopuolella seisovissa vaunuissa omistajan tunnuksena. Vaikka käyttötarkoitus olikin puhtaasti käytännöllinen, aatelisto antoi hienostuneen makunsa leikkiä tunnuksien muodoissa. Enimmäkseen käytettiin aiheena kukkia, kuten krysanteemi, iris ja kellokukat.

Piooni oli aivan ensimmäisiä 1100-luvulla käytettyjä kukka-aiheita. Piooni tuli buddhismiin mukana Kiinasta Japaniin keisari *Shomun* hallitessa 724-749. Halkaisijaltaa jopa kaksikymmentä senttinen kukka löysi hovilaisissa hartaita ihailijoita. Sanonta "piooni ja *kara-jishi*" on edelleenkin suosittu ilmaisu tahdottaessa sanoa jostain yhdistelmästä, että osat muodostavat tyylikkään kokonaisuuden. Pioonin ja *kara-jishin* eli kiinalaisen leijonan katsotaan edustavan täydellistä harmoniaa.

Koneo-suku omaksui ensimmäisenä pionin vaunuihinsa. Perhe johti tuohon aikaan mahtavinta klaania, *Fujiwaraa*. Itse asiassa koko Heian-kauden mahtavinta perhettä. Tämä lieenee saanut heidät valitsemaan pionin, "kukkien kuninkaan" sopivimmaksi perheen tunnukseksi.

Vielä *Edo-kautenakin* (1603-1867) piooni oli arvostuksessa toinen häviten vain krysanteemille, joka on keisarillisen perheen tunnus. Pioonin käyttö tunnuksena rajoittui tiukasti *Koneo*-sukuun, kahteen hovin aateliseen, jotka olivat sukulaisuussuhteessa *Kanoe*-sukuun, viiteen temppeleihin, mm *Koofuku*-temppeleihin, ja viiteen feodaaliherraan, jotka olivat sukua avioitumisen kautta.

Uchiwa on pyöreä tai soikea, yleensä kesäaikaan käytetty viuhka. Perinteisesti japanilaisten suosima materiaali, bambu on taipuisana oivallinen materiaali tämän tyyppisen viuhkan valmistusmateriaali.

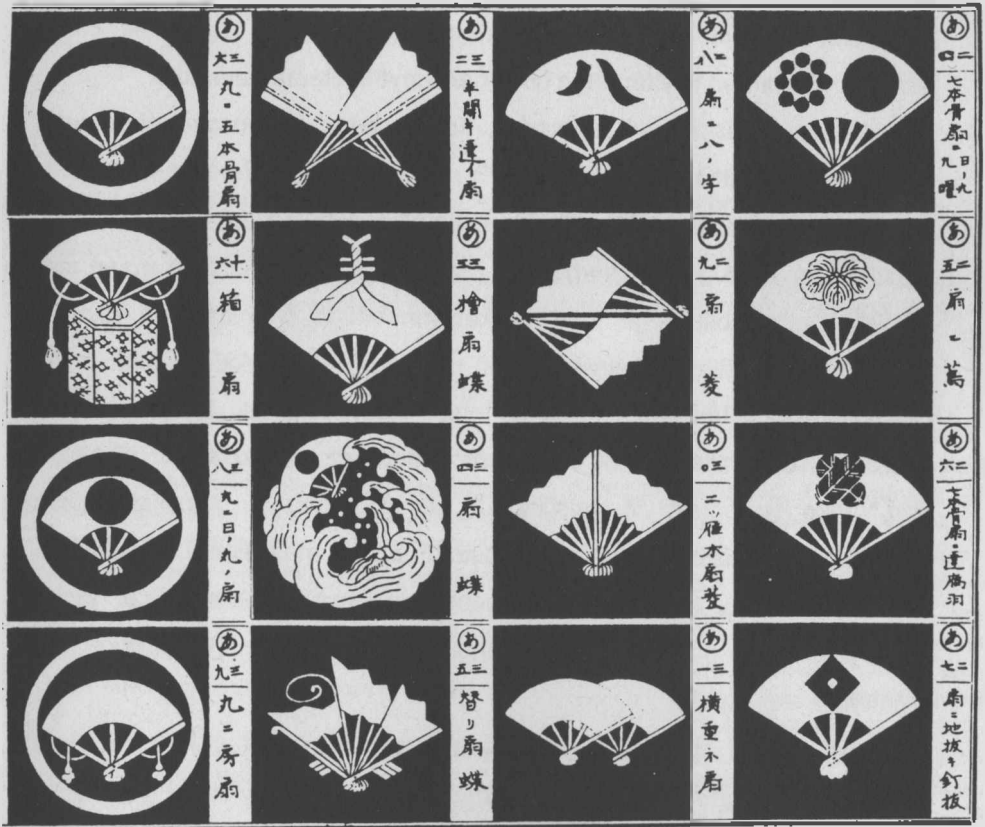
Uchiwa tehdään 1,5 cm paksuisesta bambusta, joka halkaistaan 20-30 säleeksi lukuunottamatta sitä osaa, joka toimii kädensijana. Ohuet säleet päällystetään paperilla. Aikaisemmin viuhka oli kesäaikaan välttämätön, nykyään sen käyttöä ovat vähentäneet sähköiset tuulettimet. Suomessakin vielä 30-luvun helteisinä kesinä viuhka kuului kuvaan, ainakin valokuvaan, kuten sen ajan huvilakuvista nähdään.

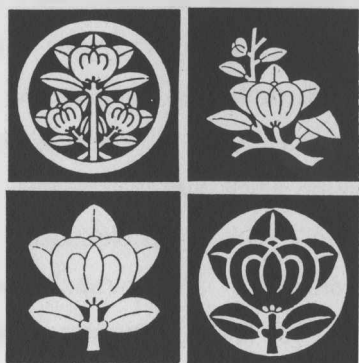
Uchiwan tarina on pitkä. Sekin saapui Kiinasta, ja jo 1200 vuotta sitten. Tuon ajan viuhkoja on nähtävänä *Shoosoo-inissä Narassa*. Aristokraatit käyttivät niitä suojellakseen kasvojaan auringolta ja leyhytelläkseen helteellä. Aatelisnaiset käyttivät *uchiwaa* myös suojaamaan kasvoja katseilta, koska heidän ei pidetty suotavana näyttää kasvojaan julkisesti. Kasvojen suojaamiseen auringolta on voinut olla myös sama syy, joka sai Euroopassa naiset - ja miehetkin - suojautumaan auringolta ja jopa juomaan etikkaa ihon vaaleuden säilyttämiseksi; vaaleasta ihosta ymmärrettiin, ettei henkilö ollut joutunut tekemään töitä ulkona eli ruumiillista työtä.

Heian-kaudella (794 -1191) aristokratia ryhtyi käyttämään kokoontaitetta vaa viuhkaa, *oogi*, joka on alkuperäinen japanilainen keksintö. Aika

tyyppillinen sellainen, kätevästi kokoon taitettava ja pieneen tilaan mahtuva. Edo-kautena (1603 - 1867) uchiwa oli yleinen kaikkialla Japanissa kansan keskuudessa. Sen suosio kasvoi paperin tuotannon lisääntyessä. Edon, nykyisen Tokion naiset olivat erityisen ihastuneita viuhkaan ja se kuului muodikkaaseen pukeutumiseen. Johtuen tästä aiakaisemmasta käytännöstä uchiwa kuuluu edelleenkin "kansalle" ja oogi aristokratialle.

Uchiwa-vaakunakuviosta on olemassa parikymmentä versiota. Huomattavimmat sen valinneet suvut ovat Noda ja Yajima, molemmat Tokugawa susvun jälkeläisiä.

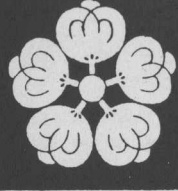
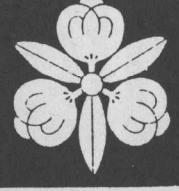
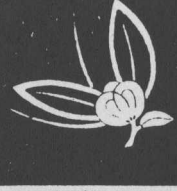

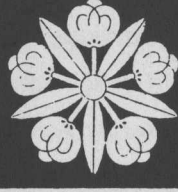
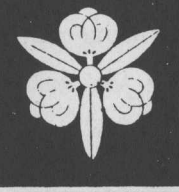
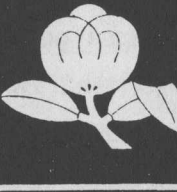

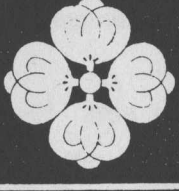

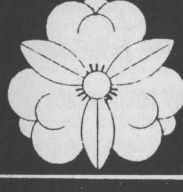
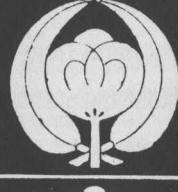

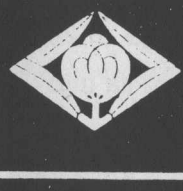
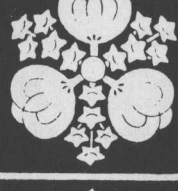

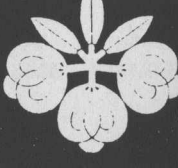

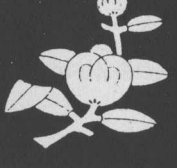

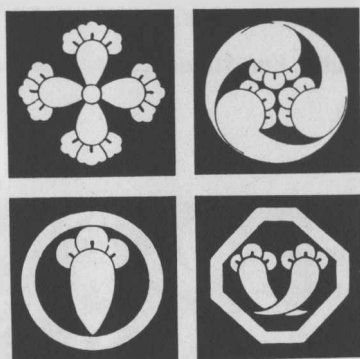
Edolaiset tunsivat useimpien valtasukujen tunnuksot ja humoristisissa ja satiirisissa lauluissa käytettiinkin nokkelasti niiden nimiä *daimyoon* nimen sijasta. Suvun nimen käyttäminen olisi merkinnyt kuolemantuomiota..

Tästä seuraavassa hyvä esimerkki. Korkea herra *li Naosuke*, shoogunin ministeri, murhattiin *Miton* (yksi *Togukawa*-suvun kolmesta haarasta) vasallien toimesta aivan *Edon* linnanportin ulkopuolella kolmantena päivänä maaliskuuta 1860. Hänet murhasivat radikaalit, jotka vastustivat maan sulkemista ulkopuolisilta ja vaativat keisarin vallan palauttamista täyteen voimaansa. Maaliskuun kolmas sattuu olemaan paitsi nukkien päivä myös persikankukkajuhlan päivä. Yksi *senryuu*, pilkkalaulu, tuli tuolloin erittäin suosituksi. Japaniksi se kuuluu "*Tachibana ga momo no sekku ni akaku nari,*" joka tarkoittaa: "Appelsiinipuut tulivat punaisiksi persikankukkien päivänä". Runo tietenkin viittaa *li Naosun* murhaan maaliskuun kolmantena. Hänen heraldisen tunnuksensa muodostavat appelsiinipuun kukat, *tachibana*, ja lehdet ja ne värjäytyivät verenpunaisiksi tuona persikankukkien juhlapäivänä.

Tavallisimmin appelsiinipuu-aiheinen tunnus muodostuu hedelmistä ja lehdistä. *Tachibana*-suku, joka on mahdollistaan verrattavissa *Fujiwara*-sukuun, *Minamoto*- ja *Taira*-suvut olivat ensimmäisiä tämän tunnuksen käyt-

täjiä. Appelsiininkukka aiheesta on n. 60 variaatiota. Ii-perhe valitsi heraldiseksi aiheekseen epätavallisen sommitelman, appelsiini lähteen kehikossa. Aihe juontaa alkunsa 1200-luvulta; kun suvun esi-isä *Tomoyasu* syntyi, löytyi läheisetä lähteestä appelsiini.

	⑤七ニ 上下向イ茶寶		⑤ニ 五ツ茶寶		⑤九十 竜胆茶寶		⑤五十 替リ茶寶蝶
	⑤八ニ 三茶寶		⑤四ニ 五ツ竜胆茶寶		⑤〇ニ 隣三竜胆茶寶		⑤六十 葉折茶寶
	⑤九ニ ニツ割茶寶		⑤五ニ 替リ浮蝶茶寶		⑤一ニ 四ツ茶寶		⑤七十 石持ニ茶寶
	⑤〇三 カクレ茶寶		⑤六ニ 抱葉茶寶		⑤二ニ 三奇茶寶		⑤八十 九ニツ茶寶
	⑤九 茶寶菱		⑤五 花茶寶		⑤一 三割茶寶		⑤三十 茶寶枝丸
	⑤十 陰茶寶菱		⑤六 茶寶桐		⑤二 竜甲茶寶		⑤四十 枝茶寶

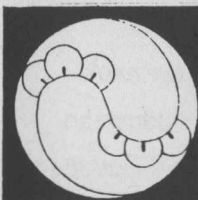

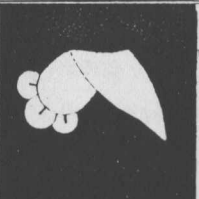

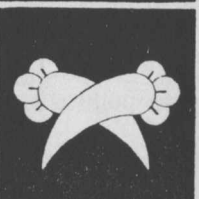

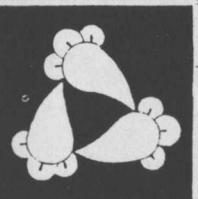
Tässä on *monin* aiheena neilikan nuppu, joka lännessä tunnetaan mausteena. Neilikka on Moluokeilta tai toisten lähteitten mukaan Maustesaarilta kotoisin oleva, ikivihreä, noinkymmenmetriseksi kasvava puu. Sen kukkanuput kuivataan ja käytetään mausteena. Neilikka on ollut ihmiselle tuttu jo ammuin. Länsimaalaiset ja japanilaiset ovat käyttäneet neilikkaa ylättävästi eri tavoin.

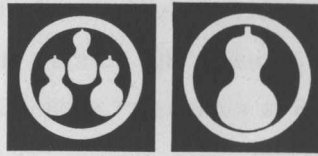
Neilikka tuli Japaniin, sekini, Kiinasta *Heian-kautena* (794-1191), mutta japanilaiset ovat vain harvoin käyttäneet sitä mausteena. Samurait hankasivat neilikkaa miekkoihinsa ruostumisen ehkäisemiseksi, mutta pääasiallisen käyttönsä se löysi aatelisten käyttämänä hajusteena. He polttivat neilikkoita hajustaakseen vaatteensa tai pelkästään nauttiakseen tuoksusta. *Muroromachi-kautena* (1338-1573) tuli tavaksi *kodo*, tuoksuista yhdessä nauttimisen rituaali, jotenkin samaan tapaan kuin teeseremonia. *Sanjonishi*-aatelissuku ja *Shino*, samurai-suku, perustivat *Oie- ja Shino-kodo-koulun*. Kodon kehittyessä hienostuneemmaksi alettiin kilpailla tuoksujen yhdistelemisessä. Epäilenpää, voin tietenkin olla väärässä, *shino-koulun* käyttäneen vähän monimutkaisempia yhdistelmiä. Kaikissa tuoksuissa oli kuitenkin oltava neilikkaa.

Neilikka-aiheisista heraldisista tunnuksista on olemassa viisikymmentä eri

muunnelmaa. Tämä kertoo neilikan suosion. Aikaisemmin mainittu Sanjonishi-suku valitsi neilikan tunnukseseen ilmeisesti koska he johtivat Oie-koulua. Myös kuusi samurai sukua valitsi tämän tunnuksen. Sanjonishi-suku, joka on johtanut neljä ja puoli sataa vuotta Oie-koulua, käyttää edelleenkin tunnuksenaan neilikkaa.

	ち 六十一 組合ニッ丁字		ち 二十 丸ニ左丁字巴		ち 八 丸ニ蓮イ丁字		ち 四 糸輪 劔三丁字
	ち 一 丸ニ丁字 鶴		ち 三十一 石持ニッ丁字		ち 九 丸ニ双丁字		ち 五 丸ニ変リ劔三丁字
	ち 八十一 右ニッ丁字 巴		ち 四十一 右一ッ丁字 巴		ち 十 丸ニ花丁字		ち 六 丸ニ右三丁字 巴
	ち 九十一 隆ニッ丁字 巴		ち 四十四 頭合ニッ丁字		ち 十一 丸ニ三ッ丁字		ち 七 丸ニ隆陽喰達丁字
	ち 一四 浮線丁字		ち 二 一ツ折レ丁字		ち 六三 三ツ蔓丁字		ち 二三 三割丁字 巴
	ち 三四 金輪丁字		ち 五 ニニッ重木丁字		ち 七三 劔槍ジ丁字		ち 三三 三ニ蓮丁字

Jo muinaisina aikoina japanilaiset käyttivät kasveja paitsi ravinnoksi myös jokapäiväisen elämän askareissa. Heidät tiedetään taidostaan huomata puitten, heinien ja erikoisesti bambun käyttömahdollisuudet. *Hyootan*, pullokurpitsa on eräs näistä kasveista, jotka ovat muuntuneet moneksi.

Hyootan on kotoisin Afrikan ja Aasian troopisilta seuduilta. Se kukkii kesällä kauniin valkoisena ja sen hedelmä on erikoisen mallinen: sen keskikohta on kapea, sillä on vyötärö. Hyootan tuli Japaniin joskus ennen 700-lukua. Japanilaiset huomasivat sen kuoren olevan erittäin kovan ja koversivat sen *sake*-pulloksi, miksipäs muuksi. Mentäessä ihailemaan täyskuuta tai kirsikankukkia puiden alle kinnitettiin vyöhön nyörissä hyootan-pullo. Tapa säilyi *Taishoo*-kauteen (1912-26) asti ja voidaan niin menetellä vieläkin. Lisäksi hyootanin kuori saatettiin halkaista pituussuuntaan ja käyttää dippiastianä. Tämä oli tapana erikoisesti *Gotoo*-saarilla *Nagasakin* prefektuurissa.

Hyootan otettiin vaakunakuvioksi ilmeisesti koomisen muotonsa takia, japanilaisillahan on tunnetusti elävä huumorintaju eikä vähiten muotojen suhteen. Vaikka hyootan on esiintynyt ennen *Meiji*-kautta (1868-1912) lähes kahdessakymmenessä *monissa* yksikään todella huomattava suku ei ole sitä omaksunut. Ehkäpä siitä puuttui arvokkuutta. Mielenkiintoista on kuitenkin, että hyootan painettiin *uma-jirushiin* (lippuun, joka taistelussa ratsastajan viereen pystytettynä ilmoitti päällikön sijainnin) valtasotien aikana. Köyhästä talonpojasta keisarin *Kanpakuksi*

eli keisarin pääneuvonantajaksi noussut *Toyotomi Hideyoshi* omaksui hyootan uma-jirushin. Se tunnettiin nimellä *sennari byootan* eli tuhat-hyootan koska se oli kuvattu kasvamaan runsaana terttuna.

MONIEN tekstissä käsittelemättömiä aiheita.

Lähteet mm:
THE EAST Vol. XIX No. 3, 4, 5...

四角屏 以は引標 準紋帖

BEIJU

Kahdeksaskymmeneskahdeksas syntymäpäivä

Beiju, sanamukainen käännöksen olisi "riisin ikä", tarkoittaa henkilön 88. syntymäpäivää. Riisi ei tässä viittaa ruokaan, vaan riisin kiinalaiseen kirjoitusmerkkiin. Kun tämä merkki 米 hajoitetaan kolmeen osaan saadaan 八十八 eli 88 (八 = 8, 十 = 10). Samanlainen menetelmä on käytössä 77. ja 99. syntymäpäivän yhteydessä. Kanji 七七 tarkoittaa iloita riemuita ja siltä saamme osat 七十七 (七 = 7, 十 = 10) eli 77 ja se ääntyy japaniksi *kiju* eli "ilon ikä". 99. synttäri on nimeltään *hakuju*, "valkoinen ikä" eikä sillä ole mitään tekemistä valkoisen tukan tai kalpean naaman kanssa, vaan kanjista 百, joka tarkoittaa 100, irroitetaan 一 ja jäljelle jää 白, joka tarkoittaa valkoista väriä.

Vanhan iän synttärit alkavat kuudestakymmenestä. Nykyään se vaikuttaa meistä kovin aikaiselta, mutta joitain sukupolvia sitten näin ei ollut asian laita. Tunnettu vanha japanilainen sananlasku kuuluu: *"Elämä kestää vain viisikymmentä vuotta."* ja Kiinassa aloitettiin aikoinaan vanhan iän syntymäpäivät 40-vuotispäivästä. 60. syntymäpäivä (tai koska japanilaiset laskevat syntymistapahtuman ensimmäiseksi syntymäpäiväksi, 61. syntymäpäivä) eli *kanreki* saa osakseen erityistä huomiota koska juuri silloin Itä-Aasian *sexagemaria* (60 perustuva lukujärjestelmä)-kalenteri toistaa samat kirjoitusmerkit kuin syntymävuonna. Niinpä 60. syntymäpäivä palaa syntymätapahtumaan ja on erääläinen uudelleen syntymisen juhlapäivä. Lähisukulaiset, naapurit ja ystävät kokoontuvat punaisissa päähineissään ja hihattomissa, punaisissa liiveissään. Perinteisesti miehet tuossa iässä vapautettiin työtehtävistä yhteisön piirissä ja he omistautuivat perheenpään rooliinsa. Heitä nimitettiin *go inkyo* eli "kunnioitettavat (sivuun, lepoon, eläkkeelle) vetäytyneet". He, joilla oli varoja, vetäytyivät jo aikaisemmin omistautuakseen harrastuksilleen kuten runous, ikebana, musiikki. Elämään, jota kutsuttiin *rakuinkyō* eli "miellyttävä sivuun vetäytyminen".

Kuudenkymmenen jälkeen seuraava suuri tapahtuma on seitsemänkymmentä, jota kutsutaan nimellä *kōki*, "harvinainen vanha ikä". Nimitys viittaa sanontaan *"Mies elää harvoin 70-vuotiaaksi."* Tämä sanonta attribuoidaan *Tu Fulle*, suurelle kiinalaiselle *T'ang*-dynastian ajan runoilijalle.

Nykyäänhän naisten keskimääräinen elinikä Japanissa on 83 vuotta ja miesten 75.

Kohta on varmaan aika uusia sananlaskut.

TIETOA TAPAHTUNEISTA JA TULEVIA TEKEMISIÄ

Rein Raud on nimitetty 1.5.1995 alkaen Japanin kielen ja kulttuurin professoriksi Helsingin Yliopistoon. Kyseessä on lahjoitusvirka, johon haettiin kansainvälisesti professoria. Tehtävää on vuodesta 1993 hoitanut vt:nä **Pirjo-Riitta Kuusikko**. Professori Raudin erikoisalaa ovat Japanin klassinen kieli ja kirjallisuus.

Japanilainen on nyt todella muotia: tämän kevään **muotiyrtit** ovat persiljan tavoin käytettävä *mitsuba* eli japaninpersilja ja kruunupäivänkakkara *shungiku* eli vihanneskrysanteemi.

KLUBI-ILLAT:

Ti 9.5. klo 18.00 Unto Kilpinen kertoo aiheesta **Kiinalaiset kirjoitusmerkit**, niiden käyttö ja kehitys Kiinassa ja Japanissa.

IKEBANA: Tomohimassa, asetellaan kukkia **su 21.5 klo 13.00**. (Hinta 40:- sisältää kukat ja vihreän teen). Kuusi mahtuu mukaan.

Meren rannalla Vuosannassa, hirsisaunalla sommitellaan kukkia itse metsästä haetusta materiaalista, pidetään kritiikki ja puikkoillaan japanilaista kera vihreän teen. Jos vesi on jo lämminnyt, käydään uimassa. Tarkemmat tulo-ohjeet puhelimitse, **su 2.7. ja 20.8. klo 11. (50:-)** Molempiin kertoihin mahtuu kahdeksan. Ikebana-ilmoittautumiset **puh tai fax 698 6496, Laura Lappalainen**.

KALLIGRAFIA: Kevään viimeinen **ma 24.4. klo 18. Porthania, luokka 224**. Ei ilmoittautumista eikä maksua. Opettaja **Yoko Kobayashi**.

ORIGAMI: Tomohimassa **ti 16.5. klo 17 - 19**.

Mukaan mahtuu kahdeksan. Hintaa 30:- sisältää origamipaperit. Ilmoittautumiset **puh tai fax 698 6496**. Opettajana **P-J Sandell**.

SUMI-E tussimaalauksesta kiinnostuneet soittakaa **698 6496**.

Japanilaisten tanssien oppimisesta kiinnostuneet **puh 698 6496**.

Anzu Furukawa

KEPPI

butotanssia

HELSINGIN KAUPUNGIN TEATTERI, STUDIO ELSA:

Anzu Furukawa: KEPPI butotanssi. Koreografia ja ohjaus Anzu Furukawa. Tanssijat: Helena Haaranen, Kirsi Karlenius, Raisa Punkki, Tarja Tuominen, Harri Kuorelahti, Unto Nuora, Jyri Pulkkinen, Ville Somunen ja Sami Vartiainen.

Esitykset vain rajoitetun ajan! Viimeinen la 6.5. Liput 60/30:-

Mennään yhdessä!

To 4.5. klo 19 . Lippuja varattu 20. Ilmoittaudu viimeistään 24.4..

Lipun hinta 50:- mikäli meitä kertyy 20 hlöä, muuten 60:-

Puh + Fax 698 6496 Laura Lappalainen tai

Puh + Fax 529 399 Soili Suominen

Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry pankki: PSP 800021-6481665,

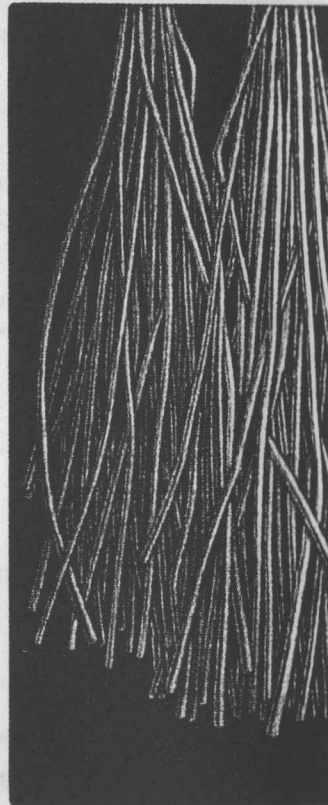
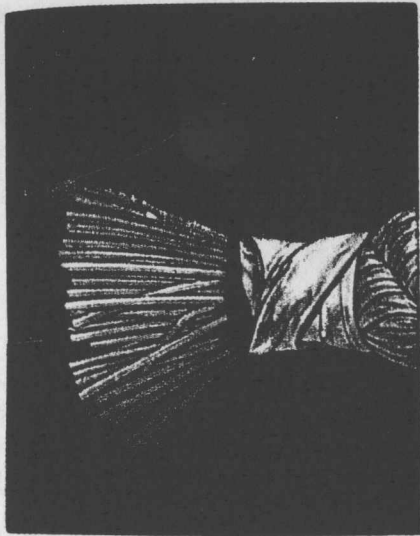
JKY:n JÄSENILLE NOROSHIYAMA-PUISTON ESITTELY ti 23.5. klo 18.00

Tämä japanilainen puisto sijaitsee Roihuvuoressa.

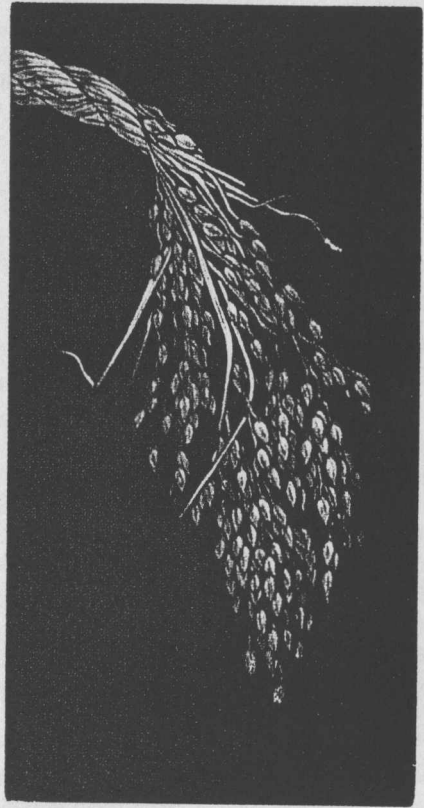
Tapaamme Tuhkimontie 12. (Puh. luettelon karttalehti 27, ruutu 58 x 76.)

Ilmoittaudu viimeistään 15.5.

*Ilmoittautumiset puistoon samalla
systemillä kuin Keppiin.*

KAMAKURA kausi	1192	Minamoto no Yoritomo perustaa Kamakura shoogunaatin
	1219	Minamoto no Sanemoto murhataan
	1224	Joodo-shin-shuu-lahko voimistuu
	1227	Doogen esittelee Zenin Sootoo-suunnan
	1253	Nichiren esittää Lootussutran
	1274	Ensimmäinen mongooli-invaasio
	1281	Toinen mongoli-invaasio
	1331	Hovi jaukuttuu pohjoiseen ja eteläiseen hoviin (<i>Nan boku Choo</i> alkaa)
	1331-	Keisari Go-Daigon ja Kamakura - shoogunaatin sota
	1333	Kamakura-shoogunaatti tuhotaan
MUROMACHI kausi	1338	Ashikaga Takauji perustaa Muromachi-shoogunaatin
	1392	Pohjoinen ja eteläinen hovi yhdistyvät
	1406(?)	Zeami saa valmiiksi <i>Kaden-shoon</i>
	1467-	Oonin-sota, sisällissotien aika alkaa
	1477	
	1543	Portugalilaiset esittelevät japanilaisille tuliaseet
	1549	Kristinusko saapuu Japaniin
	1573	Oda Nobunaga tuhoaa Ashikaga-shoogunaatin
AZUCHI MOMOYAMA kausi	1573	Nobunaga saa aikaan hegemonian
	1582	Nobunaga murhataan
	1585	Kristityt feodaaliherrat lähettävät nuoria Roomaan Toyotomi Hideyoshi yhdistää maan Teeseremonia tulee suosituksi
	1587	Kristinusko kielletään
	1600	Sekigaharan taistelu
EDO kausi	1603	Togukawa Ieyasu perustaa Togukawa-shoogunaatin Edoon. Kabuki- näytelmät tulevat suosituiksi
	1614	Talvisota
	1615	Kesäsota
	1637	Shimabaran kapina
	1639	Alkaa kansallisen eristäytymisen aika
	1682	<i>Kooshoku Ichidai Otoko</i> ("Mies, joka käytti aikansa rakkausseikkailuihin")
	1693	Bashoon <i>Kapea tie syvälle pohjoiseen</i>
	1702	47 uskollista samuraita kostaa herransa kuoleman
	1703	Chikamatsu Monzaen-monin <i>Ningyoo-jooruri</i> (bunraku) esitetään
	1853	Kommodori Perry rantautuu Japaniin
	1854	Japani solmii ystävällismieliset suhteet Amerikan, Ison Britannian ja Venäjän kanssa
	1855	Japani solmii ystävällismieliset suhteet Ransakan ja Hollannin kanssa
	1867	Togukawa-shoogunaatti tuhotaan

ESI-JOOMON	20.000 eaa	Metsästys ja kalastus, lohkotut, kiviset työkalut
JOOMON kausi	8.000 eaa	Metsästys ja kalastus, työstetyt työkalut narukoristeltu keramiikka
YAYOI kausi	300 eaa	Riisin viljely alkaa
	188 jaa	Himikosta tulee Yamatain kuningatar
	300	Yamaton hovi yhdistää Japanin
KOOFUN kausi	391	Japanin armeija taistelee kolmen Korean maan kanssa
ASUKA kausi	538	Buddhismi esittäytyy
	604	17 artiklan perustuslaki
	607	Hooryuuj-i-temppele rakennetaan
	645	Taika-reformi
NARA kausi	710	Nara pääkaupungiksi
	712	<i>Kojiki</i> kootaan (Vanhojen asioiden luettelo)
	720	<i>Nihonshoki</i> kootaan (Japanin kronikka)
	741	Keisarillinen määräys <i>kokubun-jin</i> ja <i>kokubun-nijin</i> rakentamisesta (Valtion temppeleit ja luostarit)
HEIAN kausi	794	Kyotosta tulee pääkaupunki
	805	Saichoo esittelee Tendai-lahkon
	806	Kukai esittelee Shingon-lahkon
	828	Kukai perustaa Shugei shuchi Inin (Ensimmäinen julkinen oppilaitos)
	857	Fujiwaran valta suhteessa hoviin kasvaa
	905	Kokin Wakashuu, runouden antologia
	1000	<i>Makura no sōshi</i> (Tyynykirja) kirjoitetaan
	1011	Genji Monogatari (Genjin tarina) valmistuu
	1086	Samuraitten valta voimistuu
	1167	Taira no Kijomorista tulee Daijoo-daijin eli pääministeri
	1180-	Minamoto ja Taira taistelevat
	1185	Taira tuhoaan
	1190	Eisai esittelee Zenin Rinza-lahkon

**UUDEN VILLISIAN VUODEN JUHLAA
VIETETTIIN KABUKISSA VIISAITA PUHUEN
(KAIKKI YHTÄ AIKAA) JA TODELLA HYVÄÄ
JA KAUNISTA SYÖDEN.**

Seija Savolainen, Tomoko Saito-Soinisalo

Jo kuvista näkee, ettei kyseessä ole mikään mummeleitten kulttuurikerho. Kyllä siinä silmä lepää. Kieli ei oikein ehtinytkään.

Mikko Koivistoinen, Jaana Pukkila

Juhlamiellellä Anu Utriainen, Minna, selin Heini Wifjander, Toshiko Huttunen, Vesa Toim

JAPANILAISTA MUSIIKKIA

RYUICHI SAKAMOTO - HARUOMI HOSONO - KODO - ONDEKOZA - YAS-KAZ
JUN TOGAWA - OPTICAL 8 - TOKYO SKA PARADISE ORCHESTRA
MIHARU KOSHI - TADAHIKO YOKOGAWA - KIYOHICO SEMBA & HANIWA
SHANG SHANG TYPHOON - MISHIO OGAWA - TIPOGRAPHICA
SHONEN KNIFE - PIZZICATO FIVE - AKIRA SAKATA - YASUAKI SHIMIZU - TOMITA
CHU ISHIKAWA - TENKO - IKUE MORI - SEIGEN ONO - GUERNICA
KOJI UENO - SAEKO SUZUKI - AKIKO YANO - YMO - BASE OF FICTION
OKINAWA: SHOUKICHI KINA - NENES - RINKENBAND

Shakuhachi - koto - shamisen - biwa - Noh - Gagaku - Nogaku - Kabuki - Shōmyō

**EUROOPAN LAAJIN VALIKOIMA PERINTEISTÄ JA MODERNIA
JAPANILAISTA MUSIIKKIA. SOITA TAI KIRJOITA JA PYYDÄ
MUSIC PARADISE-LUETTELOMME**

DIGELIUS MUSIC

Laivurinrinne 2, 00120 Helsinki. Puh. 90-666375, fax: 90-628950
arkisin 12-18, lauantaisin 10-15

切手

Uudemmat japanilaiset merkit ovat usein kauniita. Kuvassa Hokusain kuuluisaa puupiiirrosta esittävän merkin koristeellinen ensipäiväkuori.

Japanin nykyaikainen postilaitos perustettiin 1871, mutta maassa oli toiminut virallinen postilaitos jo yli tuhat vuotta. Kiinan Tang-dynastian mallin mukainen postiratsastusjärjestelmä perustettiin Taika-uudistusten yhteydessä vuonna 646. Tämä Ekisei-järjestelmä ylläpiti postiasemia (shukueki), joissa virkamiehille tarjottiin mahdollisuus hevosen

vaihtoon, yöpymiseen ja ruokailuun.

Keskushallinnon heiketessä vuosituhannen vaihteessa toiminta kuitenkin loppui. Minamoto no Yoritomo, Kamakura-shogunaatin perustaja, kuitenkin elvytti järjestelmän vuonna 1185. Ratsulähetien rinnalle tuli nyt myös jalan kulkevien lähetien Hikyakujärjestelmä. Toiminta hiipui 1300-luvulla.

Tokugawa-shogunaatin perustamisen myötä myös postijärjestelmä uudistettiin 1600-luvun alussa. Uudistettu järjestelmä, jossa oli seka ratsu- että jalkalähetettä, laajennettiin kattamaan kaikki viisi Edosta (nyk. Tokio) lähtevää päätieta (gokaido). Järjestelmä kuljetti kuitenkin ainoastaan virka- ja sotilaspostia.

Vuonna 1615 perustettiin ensimmäinen yksityishenkilöiden

Ylärivissä olevat väärenneet ovat helposti tunnistettavissa, koska niissä on ylimääräiset sankokirjoitusmerkit, mikä tarkoittaa kopiota. Alarivissä olevat merkit on leimattu ei-postaalisilla leimoilla.

Japanin miehittämiä maita toisen maailmansodan aikana, vasemmalta: Burma, Shan-valet, Malaya, Sumatra, Jaava, laivastomiehitys Hollannin Itä-Intiassa, Filippiinit ja Kiina.

käyttöön tarkoitettu postijärjestelmä. Tämä kuljetti samurai-perheiden postia Osakan, Kion ja Edon välillä kolme kertaa kuukaudessa. Edellä mainittujen kaupunkien kauppiaiden toimesta perustettiin vastaava postijärjestelmä vuonna 1633.

Länsimainen postilaitos toi postimerkit

Japani oli ollut sulkeutunut valtio 1600-luvun alusta lähtien. 1850-luvulla länsimaat rupesivat painostamaan Japania, jotta se avaisi satamansa kaupalle. Avautuminen toi tarvetta myös

poliittiseen muutokseen ja nykyaikaistumiseen. Tokugawa-shogunaatti kaadettiin ja keisarinvalta palautettiin.

Meiji-kauden alussa Japanin yhteiskuntarakenne uudistettiin. Meiji-kauden uudistusten yhteydessä myös postilaitos uudistettiin länsimaisen mallin mukaan.

Uudistukset suunnitelti ”Japanin postilaitoksen isä” Maejima Hisoka (1835-1919, alun perin Ueno Fusagoro).

Hän toimi shogunaatin pikuvirkamiehenä, ja onnistui vaikeuksien jälkeen pääsemään Meiji-hallintoon tammikuussa 1870. Hänen kykynsä huomattiin ja hän yleni nopeasti. Kesällä 1870 hän oli apulaisjohtajana verovirastossa ja vastaperustetussa postilaitoksessa. Kesäkuun 30. päivänä 1870 hän julkisti suunnitelman, jota hän oli miettinyt vuodesta 1862 lähtien.

Vanha, kallis ja tehoton valtion postiratsastusjärjestelmä sekä yksityiset kuriirijärjestelmät piti sen mukaan korvata uuden-aikaisella postijärjestelmällä. Uusi järjestelmä astui voimaan 20. huhtikuuta 1871 Tokion ja Osakan välillä. Vuonna 1872 se kattoi koko maan ja vuonna

1873 postista tuli valtion monopoli ja voimaan tuli koko maan kattava postitaksa.

Ensimmäiset postimerkitkin ilmestyivät 20.4.1871. Niissä oli lohikäärmeaiheinen kuviointi sekä arvomerkinä kirjainmerkein, muttei mitään mainintaa julkaisijamaasta. Merkkejä ilmestyi neljä ja seuraavana vuonna neljä samantyyppistä.

Vuonna 1872 ilmestyivät uudentyyppiset kirsikankukkakoristeiset merkit. Näissä merkeissä oli ensimmäisen kerran myös Japanin keisarillinen krysanteemisymboli, jota voidaan pitää merkinä julkaisijamaasta. Krysanteemisymboli esiintyi Japanin merkeissä vuoteen 1947 asti. Ensimmäiset ehiöt ilmestyivät 1873.

Itsenäiseen asemaan ulkomaanliikenteessä

Kauppasopimukset, jotka Japani oli ollut pakotettu solmimaan länsimaiden kanssa, sisälsivät epätasa-arvoisia pykäläitä, jotka antoivat länsimaille ekstraterritionaali-alueita Japanissa. Näihin oikeuksiin kuului myös ulkomaille kulkeva postiliikenne.

Ulkomaille menevä posti kulki Englannin, Ranskan ja Yhdysvaltain konsulinvirastoiden kautta, ja se kuljetettiin mainittujen maiden laivoilla. Nähtyään Kiinan kohtalon Japani halusi päästä eroon eriarvoisesta asemastaan.

Tähän tähtäsivät mm. monet länsimaistamistoimet, joihin ryhdyttiin yhteiskunnan eri aloilla välillä liioitellenkin. Tärkeä tavoite oli ulkomaanpostin hoitaminen. Maejima palkkasi amerikkalaisen Samuel M. Brynin neuvottelemaan postisopimuksen Japanin ja Yhdysvaltain välille. 18.4.1874 vahvistettu sopimus oli ensimmäinen Japanin ja länsivallan välinen sopimus, joka oli tasavertainen molemmille osapuolille. Sopimus astui voimaan 1.1.1875.

Japani anoi myös 1874 perustetun UPU:n (Union Postale Universelle) jäsenyyttä. Se hyväksyttiin jäseneksi 1.6.1877 lähtien, minkä jälkeen myös Ranska ja Englanti lopettivat postitoiminnan Japanissa.

Vuoteen 1945 Korea ja Taiwan olivat osa Japania. Oheisilla japanilaisilla merkeillä olevat maisemat ovat Koreasta (7 sen) ja Taiwanista (muut).

Karta havainnollistaa, kuinka suuri Japanin valtapiiri oli toisen maailmansodan aikana.

Länsimaista ulkopoliittikkaa

Japani länsimaistui pian myös ulkopoliittikan osalta. Ensi askeleena se määritteli rajansa ja ulotti valtansa myös lähistön asumattomille saarille. Vuonna 1872 Japanista etelään sijaitseva Riukiu-saarten kuningaskunta liitettiin Japaniin ja kuninkaasta tehtiin japanilainen markiisi.

Japanin aggressiivinen ulkopoliittikka Koreassa johti Kiinan-Japanin -sotaan 1894-95. Japanin modernit sotajoukot voittivat Kiinan vanhanaikaisen armeijan. Japani ei kuitenkaan saanut Koreaa etupiiriinsä, kos-

ka länsimaat puuttuivat Venäjän johdolla asiaan.

Rauhansopimuksessa Taiwan liitettiin Japaniin. Kaikki taiwanilaiset eivät kuitenkaan tyytyneet tähän vaan nousivat kapinaan. He perustivat kuvernööri Tang Shing Sungin johdolla tasavallan 24.5.1895, jossa Tang toimi presidenttinä. Japanilaisten joukkojen noustua maihin presidentti kuitenkin pakeni mannermaalle ja Liu Yung Fusta, Mustalippu-joukkojen komentajasta Tainanissa tuli presidentti. Tasavalta perusti oman postilaitoksen, joka julkaisi neljä julkaisua tiikeriaiheisia merkkejä 31.7.1895 lähtien.

Postilaitos suljettiin 19.10.1895 japanilaisten valloitetusta Tainan kaupungin.

Eturistiriidat Koreassa johtivat Venäjän-Japanin sotaan vuonna 1904-5. Japanin voitto takasi vapaat kädet Koreassa. Japanilaisilla oli ollut postitoimisto Koreassa (kuten Kiinassakin) vuodesta 1876 lähtien. Vuonna 1900 julkaistiin sarja japanilaisia postimerkkejä "Korea" -pääleppainamalla Korean toimistoja varten, mutta ne olivat käytössä vain puolitomaista vuotta.

Vuonna 1905 alkoi japanilaistaminen 1.7.1905 Japanin posti otti haltuunsa Korean pos-

ti- ja lennätintoimen. Korealais-
ten postimerkkien myynti lope-
tettiin ja tilalle otettiin japanilai-
set postimerkit ilman päälle-
painantaa. Korealaiset merkit
olivat kuitenkin käyviä virallises-
ti elokuun loppuun 1909 ja
käytännössä vuoden 1910 lop-
puun asti. Vuonna 1910 Korea
liitettiin Japaniin.

Japani sai myös Venäjän oi-
keudet Mantshuriassa eli Liao-
tungin niemimaan vuokraoikeu-
det (Kwantungin vuokra-alue)
ja Mantshurian rautatien, jonka
venäläiset olivat rakentaneet
1896 Vladivostokiin ja 1902 Port
Arhuriin asti. Tämä puolivirallinen
Etelä-Mantshurian rautatie-
yhtiö harjoitti siirtomaavaltaa
rautatieyhtiön laajoilla alueilla,
missä oli myös japanilaisia pos-
titoimistoja.

Yhä laajemmalle

Ensimmäisen maailmansodan
alettua 1914 Japani julisti Sak-
salle sodan ja valloitti tämän
siirtomaat Kiinassa (Kiautchou)

ja Mariaanit, Karoliinit ja Mar-
shall-saaret Tynnellämerellä. So-
dan jälkeen Japani hallitsi saaria
Kansainliiton mandaatilla.

Japanilaisia postimerkkejä
käytettiin koko valtakunnan alue-
ella eli myös Koreassa ja Tai-
wanissa, sekä Kwantungin vuok-
ra-alueella ja Etelä-Mantshurian
rautatieyhtiön alueella.

Vuoteen 1922 Japanilla, ku-
ten useilla länsimaillaakin, oli
myös postitoimistoja Kiinassa,
joissa käytettiin Kiina-päällepai-
nettuja japanilaisia merkkejä.
Vuonna 1922 solmittiin sopi-
mus, jolla ulkomaiset postitoi-
mistot Kiinassa lakkautettiin.

"Suurjapanilaisuutta" propa-
goitiin myös postimerkeillä.
Vuonna 1905 ilmestyi Japanin ja
Korean postilaitosten yhteenliit-
tämisen kunniaksi postimerkki
ja vuonna 1936 ilmestyi "Kwan-
tungin vuokra-alue 30 vuotta"
juhlamerkkisarja. Vuodesta
1936 ilmestyneessä kansallis-
puistosarjassa esitellään myös
kaksi Taiwanissa sijaitsevaa kan-
sallisuistoa (1941), ja Taiwan

esiintyy myös eräässä käyttösar-
jamerkissä. Saman vuosien
1937-44 käyttösarjan toisessa
merkissä on maisema Koreasta.

Japani investoi runsaasti siir-
tomaihinsa ja kehitti varsinkin
teollisuutta sekä tie- ja rautatie-
verkostoja, mutta myös tervey-
denhuoltoja ja koulutusta.

1920- ja 30-luvun vaihteen
lama johti ääriationalismin
nousuun, varsinkin armeijan
keskuudessa. Syyskuussa 1931
Etelä-Mantshurian rautatieyhti-
ön alueella sattuneen lavastetun
välikohtauksen johdosta japani-
laiset joukot hyökkäsivät kiina-
laisten kimppuun. Hyökkäys oli
täysin armeijan suunnittelema,
ja se tuli poliittiselle johdolle yl-
lätyksenä, johon hallituksen oli
mukauduttava. Mantshuria mie-
hitettiin muutamassa kuukau-
dessa. Helmikuussa 1932 alueel-
le perustettiin Manchukuon
nukkevaltio. Hallitsijaksi nostet-
tiin Kiinan viimeinen keisari Pu
Yi, josta tehtiin vuonna 1934
keisari.

Postimerkit olivat tärkeitä

Parit vasemmalta
Manchukuon keisa-
rin vierailu Japanissa
1935 Manchukuon
ja Japanin merkeillä.
Kwantungin vuokra-
alue 30 vuotta (Japa-
ni 1936) ja Manchu-
kuo 10 vuotta (Japa-
ni 1942).

uuden valtion tunnetuksi tekemisessä maailmalla. Ensimmäinen käyttömerkisarja ilmestyi 1932, ja sen jälkeen ilmestyi tasaiseen tahtiin juhلامerkkejä, käyttösarjamerkkejä, lentomerkkejä ym. Vuoteen 1945 mennessä ilmestyi 159 päälajia.

Japanin ja Manchukuon läheiset suhteet näkyivät myös postimerkeissä. Manchukuon keisarin vierailua Japanissa 1935 kunnoitettiin molemmissa maissa juhلامerkkisarjalla. Japani julkaisi myös Manchukuon 10-vuotisjuhlan kunniaksi juhلامerkkisarjan vuonna 1942, ja monet Manchukuon merkit julistavat yhteistyötä Japanin kanssa.

Kiinan valloitus ja toinen maailmansota

Mantshurian valloitus oli ensimmäinen askel Japanin militarismiin tiellä. Seuraava oli vuonna 1937 alkanut sota Kiinaa vastaan. Tavoitteena oli luoda suuri Japanin kontrolloima panaasialainen talousalue.

Sota Kiinassa toi mukanaan uusia ongelmia. Japanin toimet saivat kansainvälisen tuomion ja varsinkin Yhdysvallat uhkasi taloudellisilla sanktioilla. Japani oli riippuvainen tuoduista raaka-aineista ja etenkin öljystä ja lentokonebensiinistä. Vuoden 1941 lokakuussa Yhdysvallat uhkasi Japania kauppasaarrolla, johon Japani vastasi hyökkäymällä Pearl Harbouriin joulukuussa. Tyynenmeren sota oli alkanut.

Japani eteni nopeasti, Hong Kong antautui joulupäivänä ja Singapore helmikuussa. Tämä "Brittiläisen imperiumin suurin tappio" oli Japanille henkisesti merkittävä voitto, ja sen kunniaksi julkaistiin postimerkit Japanissa ja Manchukuossa.

Hollannin Itä-Intia vallattiin maaliskuussa ja Burma huhtikuussa. Thaimaan kanssa solmittiin liittosopimus ja Ranskan Indo-Kiina jätettiin pääosin rauhaan, olihan Vichyn Ranska teknisesti samalla puolella. Laajimmillaan vuonna 1942 Japanin imperiumi kattoi valtavan osan Aasia ja Tyynenmeren aluetta.

Jo vuonna 1937 Japani valloitti laajoja alueita Kiinasta. Japanilaisten hallitsemilla alueilla käytettiin kuitenkin tavallisia kiinalaisia merkkejä, kunnes vuonna 1941 ruvettiin julkaisemaan päällepainettuja merkkejä ja painamaan myös jonkin verran uusia merkkejä. Päällepainamia on lukuisia erilaisia, ja Japanin Kiinassa julkaisemien merkkien päälajeja on yli 600. Osa merkeistä julkaistiin Menkiangin nukkehallituksen nimissä.

Kaakkois-Aasian maat Japani "vapautti" länsimaisista imperialisteista ja oli jonkun verran yhteistyössä itsenäisyysliikkeiden kanssa. Aasialaisuuden suosiminen näkyy myös useissa julkaistuissa postimerkeissä. Hong Kongissa päällepainettiin kolme japanilaista postimerkkiä vuonna 1945; siihen asti oli käytetty japanilaisia merkkejä. Burmassa tehtiin vuonna 1942 "riikinkuko-päällepainamat" ja julkais-

tiin vielä samana vuonna omiakin merkkejä. Päälajeja (poislukien päällepainamat) on nelisenkymmentä, joista osa julkaisiin Shan-valtioiden nimissä. Malayan lukuisten ruhtinaskuntien merkkejä päällepainettiin vuodesta 1942 lähtien, ja Malayalle tehtiin oma käyttösarja 1943 sekä muutama juhلامerkki seuraavina vuosina (yhteensä 14 merkkiä).

Päällepainettuja merkkejä on monta sataa erilaista. Malayan pohjoisosan miehitys annettiin liittolaisvaltio Thaimaan tehtäväksi. Thaimaa julkaisi muutamia merkkejä näitä alueita varten 1943-44.

Borneon pohjoisosassa päällepainettiin merkkejä (mm. Brunei) ja julkaistiin kaksi merkkiä Pohjois-Borneon nimissä. Hollannin Itä-Intiassa päällepainettiin valtava määrä erilaisia merkkejä, Sumatralla yli 1600 erilaista ja laivaston hallitsemalla alueella (Borneo, Celebes ym.) yli 700 merkkiä. Java, Sumatra ja laivastovyöhyke saivat myös omia merkkejä 1943-44, yhteensä 37 erilaista.

Filippiineillä päällepainettiin vuonna 1942 sotaa edeltävät COMMONWEALTH OF THE PHILIPPINES -merkit niin, että vain PHILIPPINES jäi näkyviin. Tämä on hyvä esimerkki länsimaalaisvastaisesta poliitikasta. Vuosina 1943-44 ilmestyi oma käyttösarja ja uscita juhلامerkkejä. Osa merkeistä ilmestyi Filippiinien tasavallan nimissä.

Japanilaisten voittokulku

katkesi Midwayn taistelussa ke-
säkuussa 1942. Alkoi peräänty-
misvaihe. Yhdysvaltain valtava
sotateollisuus syyti lisää ja lisää
materiaalia, ja japanilaiset pe-
rääntyivät Tyynellämerellä saari-
saarelta taistellen kuitenkin kii-
vaasti. Kiinan rintamalla tilanne
ei ollut yhtä huono. Japanilaiset
tekivät merkittäviä offensiiveja
vielä 1944. Vuonna 1945 Japani
antautui.

Tappio toi miehityksen

Seuranneissa sopimuksissa Ja-
pani menetti kaikki siirtomaansa
ja myös osia emämaasta. Muuta-
maa päivää ennen Japanin an-
tautumista Neuvostoliitto rikkoi
maiden välisen hyökkäämättö-
myyssopimuksen ja julisti sortu-
maisillaan olevalle Japanille so-
dan. Rauhansopimuksissa se
vaati ja sai itselleen suurimman
osan perinteisesti Japaniin kuu-
luneista Kuriilien saarista.

Japani myös miehitetiin
vuosiksi 1945-52, pääasiassa yh-
dysvaltalaisen toimesta. Miehiti-
täjiä oli muitakin ja australialai-
set miehitysjoukot julkaisivat
seitsemän australialaista merk-
kiä päällepainettuina tekstiilillä
B.C.O.F. / JAPAN i 1946 (Brit-
ish Commonwealth occupation
force).

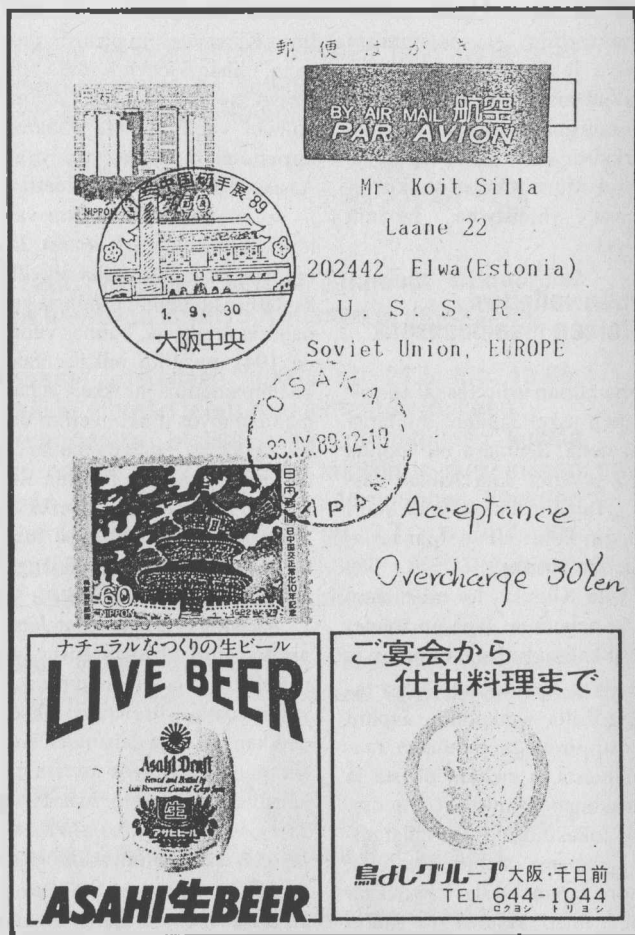
Amerikkalaisten miehitys Ja-
panin pääsaarilla loppui vuonna
1952, mutta miehitys jatkui ete-
läisillä Riukiusaarilla vuoteen
1972. Siellä Yhdysvalloilla oli
suuri sotilastukikohta, joka oli
erittäin tärkeä Korean ja Vietna-
min sotien aikana ja joka vaati-

mattomanpana toimii edelleen.
Riukiusaaret (Ryukyu) eli nykyi-
nen Okinawan prefektuuri jul-
kaisi miehityksen ajan omia pos-
timerkkejä.

Ensimmäinen sarja ilmestyi
1948. Aluksi käytetty rahayksik-
kö oli Japanin jeni, mutta vuon-
na 1958 siirryttiin Yhdysvaltain

centteihin. Viimeiset merkit il-
mestyivät 1972, ja samana vuon-
na alue palautettiin Japanille.
Riukiusaarilla ilmestyi runsaat
200 päälajia.

Nykyään Japanin posti käsit-
telee toiseksi eniten postia maa-
ilmassa. Vuonna 1991 kuljeteti-
ttiin Japanissa 23,4 miljardia kir-

Japanin mainosehiöt ovat aarreaitta aihefilatelisteille.

jettä ja ulkomaille 125 miljoonaa. Japanissa on 24.190 postitoimistoa ja postin käsittely on suurilta osin automatisoitua.

Japani keräilyalueena

Japani on mielenkiintoinen ja erittäin haastava keräilyalue. Se on myös joiltain osin erittäin vaikea. Japanin alkupään merkien vitsauksena ovat väärennetyt. Vuosien 1871-76 merkeistä on tehty suuri määrä väärennetyitä, ja voidaan sanoa, että lähes kaikki Suomessa olevat tuon ajan merkit ovat väärennetyitä.

Myös seuraavan julkaisun 1876-92 merkeistä moni on väärennetyt, varsinkin harvinaisemmat arvot. Merkkejä tehtiin viime vuosisadan lopulla ja niitä myytiin turisteille ja myös suoraan eurooppalaisille postimerkki-kauppiaille. Osa merkeistä on helppo tunnistaa niihin lisättyjen ilmaisujen sanko, moho tai muiden vastaavien kirjoitusmerkkien ansiosta, mutta suuri osa on myös erittäin vaikeasti tunnistettavia.

Seuraava harmi on ei-postaaliset (lähinnä lennätin) leimat, joita esiintyy 1870-luvulta alkaen ja jotka luetteloiden mukaan laskevat arvoa. Ei-postaalisten leimojen tunnistamiseksi on Japanin kielen ja kirjoituksen perustuntemus lähes välttämätön.

Juhlamerkkejä on ilmestynyt vuodesta 1894 lähtien, kuitenkin aika harvaksen sodan loppuun asti. Vuodesta 1936 lähtien aina 1970-luvulle asti ilmestyi kansallisuustoimittajien merkkejä ja

usein myös blokkeja.

Meidän joulumerkkejämme vastaavia uudenvuoden merkkejä ilmestyi 1935-37, 1948 ja vuodesta 1950 lähtien joka vuosi. Niiden yhteydessä ilmestyy myös aina muistoarkki.

Sodan jälkeen juhlamerkkejä on ilmestynyt runsaasti. Merkit ovat aiheiltaan monipuolisia ja korkealaatuisia. Viime vuosikymmenten merkkejä on myös usein kehuttu kauniiksi, ne ovat helposti saatavia ja edullisia.

Japanissa on ilmestynyt myös paljon erilaisia ehjiä vuodesta 1873 lähtien. Ehiä on useita eri lajeja, kuten ulkomaanmaankortti, uudenvuodenehjiä kortti ja aihefilatelisten suosikki mainosehjiä kortti muutamia mainitakseni.

Postihistorian keräileminen ja tutkimus on kielimuurin takia vaativampaa, valtaosa leimoista ja varsinkin kirjallisuudesta on japaniksi.

Yhteenvetona voidaan sanoa, että Japani tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia niin aloittelijoille kuin vaativillekin keräilijöille.

Yrjö Klinge

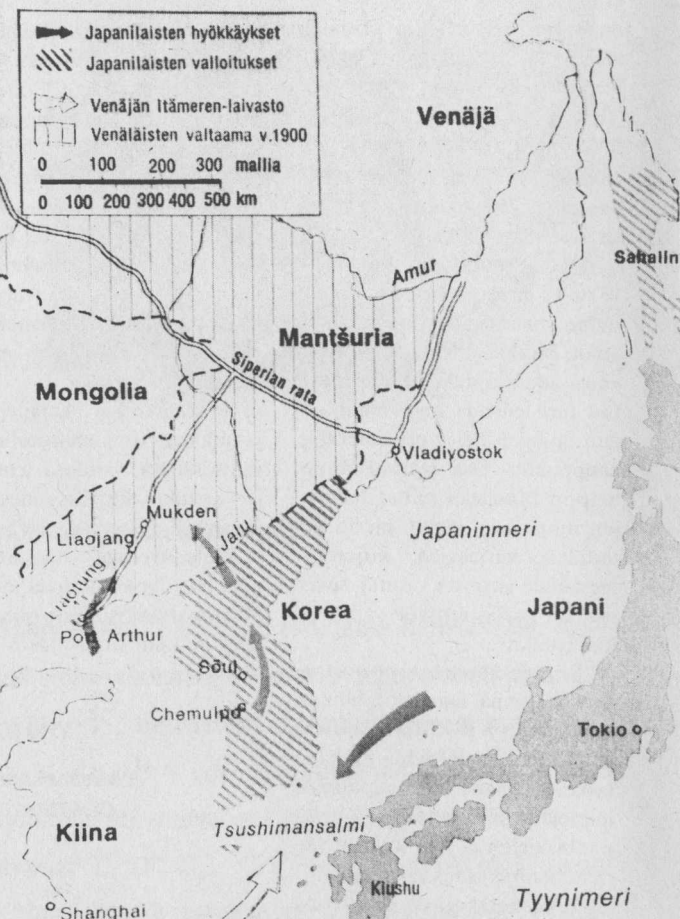
*Julkaistu aikaisemmin
FILATELISTI 9/95*

Venäjä-Japani - sodasta 90 vuotta

Venäjä oli 20. vuosisadan alkaessa saavuttamassa Kaukoidän johtavan valtion aseman. Jo aikaisemmin hankkimiensa kahden laivastotukikohdan, Vladivostokin ja Kiinalta vuokratun Port Arthurin (nyk. Lüshun), lisäksi se Kiinan ns. boksarikapinan aikana 1900 miehitti Mantshuriin. Silloin Venäjän valta ulottui Korean rajalle saakka.

Japani oli 1800-luvun loppuun mennessä kehittynyt valtiokanteeltaan ja kapasiteetiltaan eurooppalaisia mittoja vastaavaksi suurvallaksi. Se oli mm. luonut yleiseen asevelvollisuuteen pohjautuvan armeijan ja rakentanut laivaston Saksalta ja Englannilta saamansa tuen turvin. Lisäksi se oli solminut diplomaattiset suhteet Koreaan ja pakottanut 1894 Kiinan luopumaan siellä kaikesta vaikutusvallasta.

Syntyneessä tilanteessa Venäjän uhka Korean rajalla, Jalujoella, johti 1902 Japanin ja Englannin sopimukseen, jonka mukaan Englanti tulisi Japanin avuksi, mikäli jokin kolmas valta aloittaisi sodan sitä vastaan hegemoniaa Kaukoidässä koskevassa kiistassa. Tämän jälkeen Japani ryhtyi vastustamaan Ve-

näjän laajentumispyrkimyksiä ja aloitti sodan sitä vastaan ilman ennakoilmoitusta helmikuussa 1904.

Karttapiirros Montgomery of Alameinin (suom. Tauno Kuosa) teoksesta Sodankäynti kautta aikojen, sivu 457.

Kirje sotilaslääkintäyksiköstä Vladivostokista Suomeen. Takana Lahden venäläisleima 29.XI.05.kl.7i. - Kaupungin perusti 1860 Venäjän lähettämä merisotilasosasto, jota johti suomalainen luutnantti Leonard Jägerskiöld. Laivastotukikohdaksi se linnoitettiin 1872.

Osapuolten sotavoimat

Vuoden 1904 alkaessa Venäjällä oli Kaukoidässä maavoimia noin 90.000 miestä, komentajana kenraali **Aleksej Kuropatkin**. Pääosa joukoista eli Mantshurian miehitysarmeija keskitettiin Mukdenista noin 60 kilometriä etelään olevan Liaojangin seuduille. Noin kolmannes, komentajanaan kenraalimajuri **Anatoli Stüssel**, oli Port Arthurissa linnoituksen ulkopuolella valmiina puolustamaan laivastotukikohtaa maalta tulevia hyökkäyksiä vastaan.

Venäjän Tyynenmeren laivastosta, jonka komentajana oli suomalainen vara-amiraali **Oskar**

Starck, pääosa oli Port Arthurissa ja kolmannes Vladivostokissa, jonka satama jäätty talvisin.

Venäjän Kaukoidän joukkojen ylipäälliköksi nimitettiin Mantshurian ylikäskynhaltija, amiraali **Jevgenij Aleksejev**.

Japanin maavoimissa oli aseissa noin 300.000 miestä ja saman verran oli myös koulutettuja reserveljiä. Komentajana oli sotamarsalkka **Ivao Ojama**. Hänen alaisinaan olivat suurten operatiivisten yhtymien eli armeijoiden komentajat, sodan alkuvaiheessa neljä kenraalia. Japanin laivastoa komensi amiraali **Heibachiro Togo**. Sodan ylin johtolin oli Keisarillinen Päämaja,

esikuntapäällikkönä sotamarsalkka **Aritoma Jamagata**.

Meritaistelut 1904

Saadakseen maavoimansa Aasian mantereelle Japanin oli hankittava merten herruus. Sen Togan laivasto saavutti kevään ja kesän kuluessa. Sotatoimet alkoivat helmikuun 9. päivän vastaisena yönä Japanin torpedovenneiden upottaessa venäläisiä aluksia Port Arthurin satamassa ja myöhemmin päivällä Korean länsirannikolla Chemulpon (nyk. Inchon) sataman edustalla toisen siellä olleista risteilijöistä ja vaurioittaen toista. Sen jälkeen maihinnoussut japanilaisdivisioona valtasi rannikolla silnnpääaseman.

Näiden tapahtumien jälkeen Togo saartoi aluksillaan Port Arthurin sataman. Siellä Venäjän laivasto pysytteli jokseenkin toimettomana maaliskuun puoliväliin, jolloin tehtävästään (virallisesti sairauden vuoksi) vapautetun Starckin seuraajaksi tuli vara-amiraali **Stepan Makarov**. Hän pyrki estämään japanilaisten kuljetuksia laivaston ulossyöksyyn. Nekin loppuivat, kun Makarovin lippulaiva ajoi miinaan ja upposi miehistöineen 13. huhtikuuta.

Ensimmäinen varsinainen meritaistelu oli 10. elokuuta Port Arthurin edustalla. Siinä Togan laivasto upotti pääosan Venäjän Tyynenmeren laivastosta, jonka aluksista vain muutama pääsi pahoin vaurioituneena takaisin Port Arthurin tai puolue-

eettomiin satamiin, joissa ne riistettiin aseista.

Toinen meritaistelu oli 14. elokuuta Korean salmessa. Siinä japanilaiset upottivat Vladivostokissa talvehtineen laivueen kaikki alukset niiden yrittäessä Port Arthuriin. Tämän jälkeen japanilaisten joukkojen siirrot sotatoimialueille jatkuivat häiriöittä.

Maasotatoimet 1904

Maavoimien taistelut alkoivat 1. toukokuuta, jolloin Koreaan maihantuoto Japanin 1. Armeija hyökkäsi Jalun yli ja karkoitti sen länsirannalta venäläiset. Pari viikkoa myöhemmin Japanin 2. Armeija nousi maihin Port Arthuriin niemen tyvessä ja pakkotti noin kaksi viikkoa kestäneissä taisteluissa Stösselin johtamat venäläiset vetäytymään linnoituksen turviin. Tämän jälkeen Port Arthur oli saarrettuna sekä mereltä että maalta.

Venäjän maavoimien pääjoukko oli koko kevään pysytellyt passiivisena Liaojangissa kenraali Kuropatkinin odotellessa edelleen lisäjoukkoja Moskovasta, lähes 8.000 kilometrin päästä. Venäjän yleisen mielipiteen painostuksesta hän vihdoin päätti hyökätä Port Arthuria auttaakseen, mutta teki sen niin pienellä joukolla, että japanilaiset pysäyttivät sen 15. kesäkuuta ja ajoivat takaisin noin 100 kilometrin päässä Port Arthurista. Tukikohta jäi oman onnensa varaan.

Heinäkuun lopulla sotamarsalkka Ojamalla oli käytettävissä

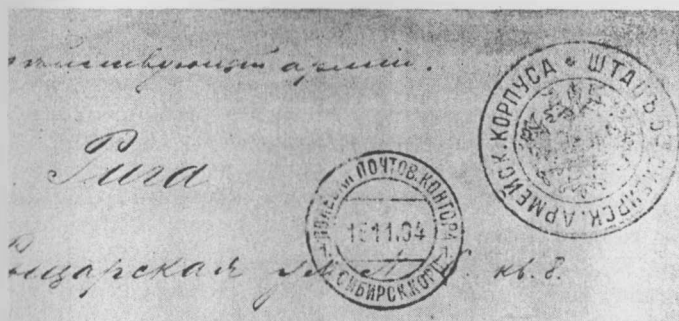

Sotilaspostia Kiinasta. Boksarikapina oli muukalaisvastainen liike, joka 1900 johti väkivaltaisuuksiin maassa asuvia länsimaalaisia kohtaan. Heitä suojellakseen kahdeksan Euroopan valtiota lähetti maahan yhteisen, saksalaisen sotamarsalkka Alfred von Walderseen johtaman sotajoukon, joka palautti maahan järjestyksen. - Kuoren takana tuloleima Liegnitz (Puolan Legnica) 21.8.00.9-10 N.

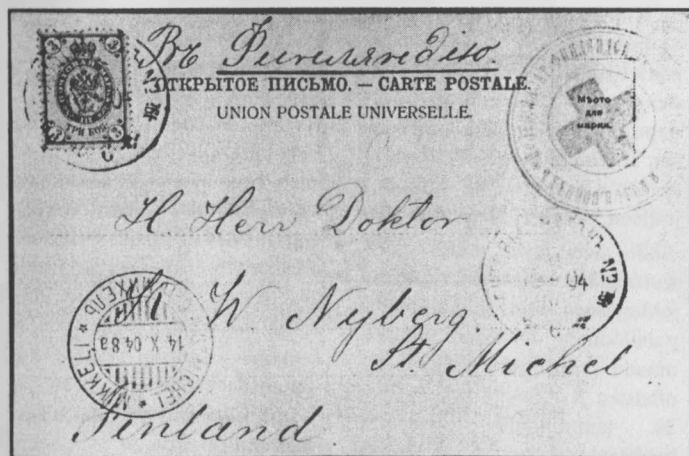

Japanin sodan jälkeen Mannerheim oli I maailmansodassa venäläisen ratsuväkijoukon komentajana 1914-1917, sitten Vaupussodassa 1918 hallituksen joukkojen ja vielä Suomen armeijan ylipäällikkönä maan taistellessa itsenäisyydestään 1939-1945. - Japanissa kenraali Nogi (oik.) sai postimerkinsä 10.5. ja amiraali Togo (vas.) 1.8.1937.

Kenttäpostia Mukdenin eteläpuolelta Riiikaan. Kuorella 5. Siperialaisen Armeijakunnan esikunnan ja sen kenttäpostikonttori 1:n leimat, takana 2-renkainen ja 2-kielinen siltaleima, josta erottuu kyrillisin kirjaimin Riga ja ilman pisteitä päivämäärä 17 12 4.

Rintamalla toimi myös Suomen Punaisen Ristin lähettämä ambulanssi eli kenttäsairaala, missä Mannerheimkin kävi Mukdenin taistelun jälkeen maaliskuussa 1905 hoidattamassa korvasärkyään. - Kortin kääntöpuolella on lähettäjän, suomalaisen sairaanhoitajan paikkakunta- ja päiväysmerkintä "Kun-do-lin den 21 Sept. 1904".

sään mantereella neljä armeijaa, yhteensä 125.000 miestä. Hän päätti silloin pyrkiä ratkaisutaisteluun Liaojangissa. Yhtymistään hän jätti 3. Armeijan jatkaamaan Port Arthurin piiritystä ja suuntasi muut kohti Liaojangia, jota puolustamassa Kuropatkin

niilla oli 150.000 miestä. Taistelut alkoivat 24. elokuuta. Alkukahakoiden jälkeen ja venäläisten etujoukkojen vetäytyttyä puolustusasemiin alkoivat päävoimien taistelut vajaan viikon kuluttua ja jatkuivat sitten kivainna runsaan viikon. Sen aikana

Kuropatkin onnistui torjumaan Ojaman saarrustusyhtymisen, irrottamaan joukkonsa taistelusta ja vetäytymään Mukdenin (nyk. Shengjang) suuntaan uusiin puolustusasemiin.

Liaojangin taistelun jälkeen sotatoimissa tuli neljän viikon tauko, jonka aikana kumpikin puoli sai lisää joukkoja. Lokakuun alussa venäläisten vahvuus oli noussut 220.000:een ja japanilaisten noin 160.000:een mieheen. Tällöin Kuropatkin vuorostaan päätti hyökätä.

Taistelut alkoivat uudelleen lokakuun alkupäivinä ja kestivät pari viikkoa. Niiden kuluessa japanilaiset torjuivat kaikki venäläisten hyökkäysyritykset ja paikottivat heidät paikkapaikoin vetäytymäänkin. Niinpä Kuropatkin veti loputkin joukkonsa yöllä 14/15. Lokakuuta Mukdenin eteläpuolitse kaakkoon virtaavan pienen Shajoen rannalle valmistettuihin puolustusasemiin. Sieltä hän vielä yritti hyökätä uudelleen, mutta nämä 10 päivää kestäneet hyökkäysyritykset jäivät tuloksettomiksi, minkä jälkeen maasotatoimet jähmettyivät loppuvuoden kestäneeksi asemasodaksi.

Näiden taisteluitten jälkeen amiraali Aleksejev vapautettiin tehtävästään ja uudeksi ylipäälliköksi nimitettiin kenraali Kuropatkin.

Alkuvuoden 1905 maataistelut

Vuoden 1905 alkaessa Kuropatkinin maavoimat olivat edelleen Shajoella kolmeen armeijaan ja-

Meritaisteluiden uhreja: Armeeri Makarov upposi lippulainansa mukana Koreanlahden aaltoihin 13.4.1904.

ettuna. Näistä 2. Armeijaa, joka oli rintaman läntisellä sivustalla, komensi suomalainen jalkaväenkenraali **Oskar Gripenberg**. 3. Armeija oli keskustassa ja 1. Armeija muodosti itäisen sivustan.

Tammikuun 2. päivänä kenraali Stössel antautui Port Arthurissa, jonka omistamisesta oli puoli vuotta käyty sitkeitä ja verisiä taisteluita. Tukikohdan vallannut Japanin 3. Armeija vapautui käytettäväksi Mukdenin suunnalla.

Tammikuussa Kuropatkin yritti kahdesti hyökätä. Ensimmäisen hyökkäyksen päämääränä oli vallata yli 100 km etelämpänä, Liaodongin lahden koillisrannalla oleva japanilaisten tuontisatama Inkou (nyk. Yinkou) ja katkaista Port Arthurin ja Mukdenin välinen rautatie. Tehtävän onnistumisen estivät Port Arthurista jo vapautuneet Japanin 3. Armeijan joukot.

Tähän 8.-16. tammikuuta tehtyyn, 77 eskadroonaa kasittaneen ratsuväkiyhtymän reikkeen osallistui kahden eskadroonan päällikkönä myös C.G.E. **Mannerheim**. Hän oli syksyllä saanut aikaisemmin anomansa siirron Pietarista rintamalle ja palveli 52. Nezhinin husaariyhtymän nuorempana esikuntaupseerina 20.10.1904 everstiluutnantiksi ylennettynä. Tammikuussa 1905 rykmentti kuului kenraali Gripenbergin komentamaan 2. Armeijaan.

Kuropatkinin toisessa operaatioissa oli 2. Armeijan tehtävänä hyökätä noin 60 km Mukdenista lounaaseen olevaan Sandepuhun, lyödä japanilaisten vasen sivusta ja luoda edellytykset syvään iskuun heidän huoltolinjoilleen. Aluksi Gripenbergillä olikin menestystä, mutta sitten Kuropatkin sekaantui taistelun johtamiseen mm. pidättämällä pataljoonan toisensa jälkeen omaan käyttöönsä. Niinpä japanilaisten 2. Armeija kykeni 26.-29. tammikuuta torjumaan hyökkäyksen.

Sandepun taistelun jälkeen Gripenberg erosi armeijasta katsoen tappion aiheutuneen Kuropatkinin liian aikaisin antamasta peräntymiskäskystä.

Maasodan päättyminen

Sodan viimeinen suuri maanoperaatio oli Mukdenin taistelu. Se käytiin alkuaan noin 150 km pitkällä rintamalinjalla 25.2.-10.3.1905. Sotamarsalkka Ojamailla oli käytettävissään

207.000 miestä, 1.000 tykkiä ja 254 konekivääriä, kenraali Kuropatkinilla 276.000 miestä, 1.200 tykkiä ja 59 konekivääriä. Näine mittasuhteineen se oli kaikista siihen astisista, sotahistorian tuntemista taisteluista suurin.

Ojaman tarkoituksena oli saartaa venäläiset lännestä Mukdenin eteläpuolelle. Se paljastui pian taistelun alettua, kun läntiselle sivulle tiedustelutehtäviin lähetetty Mannerheim eräällä suoraan länteen suuntautuneella tiedusteluretkellä kohtasi eskadroonineen joukon Japanin 3. Armeijan ratsuväkeä ja lähetti asiasta tiedon Kuropatkinille.

Japanilaisten yritys saartaa venäläiset ei onnistunut. Osaksi se johtui venäläisten sitkeästä vastarinnasta ja toisaalta Kuropatkinin maaliskuun 9. päivän illalla antamasta käskystä vetäytyä Tielingiin, noin 60 km Mukdenin pohjoispuolelle, minne rintama vakiintui sodan loppuun saakka.

Mukdenin taistelun jälkeen Kuropatkin erotettiin ylipäällikkyydestä. Hänen tilalleen nimettiin jalkaväenkenraali **Nikolaj Linevitsh**, jonka paikan 1. Armeijan komentajana perisitteemmin Kuropatkin. Mannerheim ylennettiin myöhemmin sotilasansioistaan everstiksi takautuvasti 4.3.1905 alkaen. Tällainen "ylennys taistelukentällä" oli aikanaan suuresti arvostettu kunniansoisuus.

Japanin maavoimien pääesikunnassa Mukdenin taistelun aikana otettu valokuva on aiheena tässä maan postihallinnon sodan jälkeen julkaisemassa postikortissa. Kuvassa kolmas vasemmalta on Keisarillisen Päämajan esikuntapäällikkö, sotamarsalkka Jamagata ja seuraava oikealle maavoimien komentaja, sotamarsalkka Ojama, jonka esikuntapäällikkö kenraali Kodama on toinen oikealta. Muut viisi ovat armeijoiden komentajia, vasemmalta lukien kenraalit Kuroki (1.A), Nozu (4.A), Oku (2.A), Nogi (3.A) ja Kavamura (5.A)

Maasodan henkilötappiot

Eri lähteiden tiedot maataisteluihin kulloinkin osallistuneiden samoin kuin niissä kaatuneiden tai haavoittuneiden määristä poikkeavat melkoisesti, ensimmäinään jopa yli 50 %. Päälähteen tietojen mukaan niissä kaatui tai haavoittui yhteensä noin 172.000 japanilaista ja noin 130.000 venäläistä, joista lisäksi 24.000 joutui sotavangeiksi.

Eniten uhreja vaati Mukdenin taistelu. Siinä kaatui tai haa-

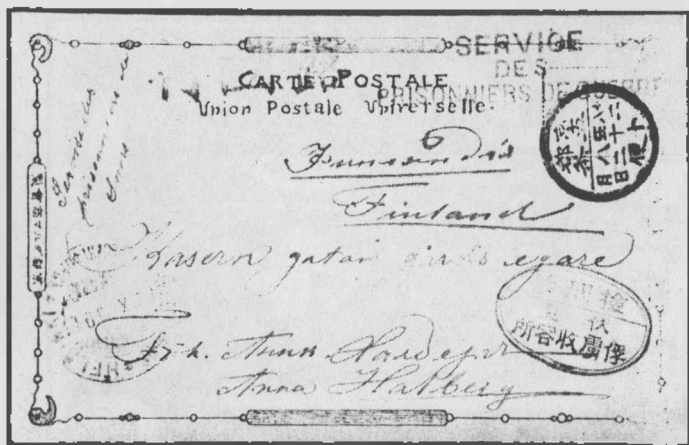
voittui 70.000 japanilaista ja 20.000 venäläistä. Seuraavaksi raskain oli Port Arthurin valtaus, jossa Japanin 3. Armeijan kokonaistappio oli 50.000 miestä ja puolustajien 26.000, joiden lisäksi heistä joutui sotavangeiksi 24.000. Liaojangin lokakuun 1904 taistelussa japanilaisten tappiot olivat 20.000 ja venäläisten 42.000 miestä.

Tsushiman meritaistelu

Elokuun 1904 meritaisteluiden jälkeen Tyynenmeren laivastosta

oli jäljellä muutama pahoin vaurioitunut alus. Tsaari **Nikolai II** olikin jo keväällä, japanilaisten piirrettyä Port Arthurin, antanut käskyn koota Venäjän Itämeren laivastosta 2. Tyynenmeren laivasto. Sen komentajaksi nimitettiin vara-amiraali **Zinovitj Rozhestvenskij** ja risteilijäläivueen komentajaksi suomalainen kontra-amiraali **Oscar Enqvist**.

Monien viivästysten jälkeen laivasto pääsi lähtemään Latvian Liepajasta (Libau) 14. lokakuuta 1904. Matkalla siitä erosi Tangerangissa yksi laivue, joka suuntasi

Sotavankipostia Japanista Helsinkiin. Japanilaiset leimat: Ylhäällä vasemmalla Ro-Koku-Juki = Venäjälle, pyöreässä leimassa postitoimiston nimi Kioto Gojo ja päiväys 22.8.1905 sekä oikeassa sensuurileimassa sanat "Sensuurin hyväksymä" ja sotavankileirin nimi Fushimi, joka nykyään on osa Kioton kaupunkia.

Suezin kanavalle laivaston pääosan lähtiessä kiertämään Afrikkaa.

Vaiherikkaan matkan jälkeen laivasto ja laivue kohtasivat toisensa Madagaskarin vesillä, mistä matka jatkui vasta 16. maaliskuuta 1905 mm. miehistöön levinneiden trooppisten sairauksien vuoksi.

Etelä-Kiinan merellä, Camranhin lahdella 2. Tyynenmeren laivastoon liittyi 12. huhtikuuta Liepajasta 15. tammikuuta lähtenyt 3. Tyynenmeren laivasto. Sen komentajana oli kontra-amiraali Njebogotov ja se oli koottu niistä Itämeren laivaston aluksista, joita Rozhestvenskij ei ollut kelpuuttanut omaan laivastoonsa.

Yhtyneiden laivastojen komentajana Rozhestvenskij otti kurssin Vladivostokkiin Tsushi-

man salmen kautta. Salmessa tulijoita odotti Japanin tehokas laivasto ja sen taittava komentaja, amiraali Togo.

Laivastot kohtasivat toisensa iltpäivän 27. toukokuuta 1905 alkaessa. Tagon taistelutaktiikka ja hänen laivastonsa tulivoima olivat niin paljon venäläisiä tehokkaampia, että japanilaisten voitto oli selviö jo tunnin taistelun jälkeen, jolloin laivastot sumun vuoksi joutuivat erilleen. Togo kuitenkin hyökkäsi uudelleen illalla upottaen tai vaurioitaen jälleen useita venäläisaluksia. Yön ja seuraavan päivän aikana japanilaisten kevyet alukset, 21 hävittäjää ja lähes 40 torpedovenettä täydensivät työn. Taistelun epätoivoisessa loppuvaiheessa Njebogotov antautui venäläislaivaston rippeiden kanssa sen jälkeen, kun Roz-

hestvenskij neljästi haavoituttuaan ei enää kyennyt johtamaan taistelua.

teeni tietojen mukaan niissä kaatui tai haavoitui yhteensä noin 172.000 japanilaista ja noin 130.000 venäläistä, joista lisäksi 24.000 joutui sotavangeiksi.

Eniten uhreja vaati Mukdenin taistelu. Siinä kaatui tai haavoitui 70.000 japanilaista ja 20.000 venäläistä. Seuraavaksi raskain oli Port Arthurin valtaus, jossa Japanin 3. Armeijan kokonaistappio oli 50.000 miestä ja puolustajien 26.000, joiden lisäksi heistä joutui sotavangeiksi 24.000. Liaojangin lokakuun 1904 taistelussa japanilaisten tappiot olivat 20.000 ja venäläisten 42.000 miestä.

Tsushiman meritaistelu

Elokuun 1904 meritaisteluiden jälkeen Tyynenmeren laivastosta oli jäljellä muutama pahoin vaurioitunut alus. Tsaari Nikolai II olikin jo keväällä, japanilaisten piirrettyä Port Arthurin, antanut käskyn koota Venäjän Itämeren laivastosta 2. Tyynenmeren laivasto. Sen komentajaksi nimettiin vara-amiraali Zinovij Rozhestvenskij ja risteilijälaivueen komentajaksi suomalainen kontra-amiraali Oscar Enqvist.

Monien viivastysten jälkeen laivasto pääsi lähtemään Latvian Liepajasta (Libau) 14. lokakuuta 1904. Matkalla siitä erosi Tangerissa yksi laivue, joka suuntasi Suezin kanavalle laivaston pääosan lähtiessä kiertämään Afrikkaa.

Risteilijä Varjag vaurioitui torpedohyökkäyksessä Chemulpon edustalla 9.2.1904. Sen päällikkö kontra-amiraali Vsevolod Rudnev määräsi miehistön upottamaan aluksen, jotta se ei joutuisi japanilaisten haltuun.

Vaiherikkaan matkan jälkeen laivasto ja laivue kohtasivat toisensa Madagaskarin vesillä, mistä matka jatkui vasta 16. maaliskuuta 1905 mm. miehistöön levinneiden trooppisten sairauksien vuoksi.

Etelä-Kiinan merellä, Camranhin lahdella 2. Tyynenmeren laivastoon liittyi 12. huhtikuuta Liepajasta 15. tammikuuta lähtenyt 3. Tyynenmeren laivasto. Sen komentajana oli kontra-amiraali Njebogatov ja se oli koottu niistä Itämeren laivaston aluksista, joita Rozhestvenskij ei ollut kelpuuttanut omaan laivastoonsa.

Yhtyneiden laivastojen komentajana Rozhestvenskij otti kurssin Vladivostokiin Tsushiman salmen kautta. Salmessa tulijoita odotti Japanin tehokas laivasto ja sen taitatava komentaja, amiraali Togo.

Laivastot kohtasivat toisensa ilmapäivän 27. toukokuuta 1905 alkaessa. Togo taistelutaktiikka ja hänen laivastonsa tulivoima olivat niin paljon venäläisiä tehokkaampia, että japanilaisten voitto oli selviö jo tunnin taistelun jälkeen, jolloin laivastot sumun vuoksi joutuivat erilleen. Togo kuitenkin hyökkäsi uudelleen illalla upottaen tai vaurioittaen jälleen useita venäläisaluksia. Yön ja seuraavan päivän aikana japanilaisten kevyet alukset, 21 hävittäjää ja lähes 40 torpedovenettä täydensivät työn. Taistelun epätoivoisessa loppuvaiheessa Njebogatov antautui venäläislaivaston rippeiden kanssa sen jälkeen, kun Rozhestvenskij neljästi haavoituttuaan ei enää kyennyt johtamaan taistelua.

Venäläiset menettivät upotettuina 34 sota-alusta. Njebogatovin mukana antautui hänen

lippulaivansa lisäksi kolme vanhaa sotalaivaa ja muutama pääsi turvaan joko Vladivostokiin tai puolueettomiin satamiin, joissa ne internottiin. Viimeksi mainittuihin kuuluivat kontra-amiraali Enqvist ja kolme hänen laivueensa risteilijöistä. Japanilaiset menettivät kolme torpedovenettä, joista kaksi tuhoutui tykistötulessa ja yksi yhteentörmäyksessä.

Miehistötappioita japanilaisilla oli 700, joista 110 kaatunutta. Venäläiset menettivät 12.629 miestä, joista sotavankeina 5.917 ja internoituina 1.862. Loput 4.850 miestä vajosi laivojen mukana Tsushiman vesiin taistelun loppuun saakka tavalta, mikä japanilaissa herätti hämmästystä ja kunnioitusta.

Portsmouthin rauha

Mukdenin ja Tsushiman taiste-

Tsushiman taistelussa vaurioitunut risteilijä Aurora pääsi takaisin kotisatamaansa ja tuli tunnetuksi Nevajoella ampuhastaan tykin paukkupanoksesta, joka käynnisti Talvipäätöksen valtauksen 7.11.1917. Silloin aluksen päällikkönä oli suomalainen meriupseeri Nikolai Eriksson.

luiden jälkeen oli selvää, että Japani voittaa sodan. USA ja Englanti halusivat kuitenkin tasapainottaa Itä-Aasian tilanteen ja painostivat osapuolet rauhaneuvotteluihin. Presidentti Theodore Roosevelt esitti välityschdotuksen ja kutsui osapuolet New Hampshiren osavaltion itärannikolla sijaitsevaan Portsmouthiin, jossa rauhansopimus allekirjoitettiin 5. syyskuuta (Julaanisen kalenterin mukaan 23.8.) 1905.

Sopimuksessa tunnustettiin Japanin ylivalta Koreassa. Venäjä luovutti Japanille sen heinäkuussa 1905 valtaaman Sahalinin saaren eteläosan ja Port Arturin vuokraoikeudet sekä Kiinalle Mantshurian.

Ahti Haapaniemi

Lähteet

Artikkeli perustuu pääosin David Walderin kirjaan The Short Victorious War, painettu Lontoossa 1973, 321 sivua. Mannerheimiin liittyvät tiedot ovat hänen muistelmiensa I osasta ja sodan aikaisesta päiväkirjastaan, jonka Otava julkaisi suomennettuna 1982. Lisätietoja olen saanut mm. seuraavista artikkeleista: Sakari Virkkunen: Tästä alkoi tsaarin valtakunnan kuolinkouristus, Suomen Kuvalehti nro 10/8.3.1985

P.O. Ekman: Venäjän laivastossa oli 10 suomalaista täysämiraalia, Helsingin Sanomat 28.5.1989.

Arvid Rundberg: Eriksson var det, inte Karlsson, Dagens Nyheter, 28. juni 1993.

Filateliset kohteet ovat kokoelmastani, ellei toisin mainita.

Julkaisu aikaisemmin FILATELISTI 9/95

MYYTÄVÄNÄ

*Japanilaistyylinen puutarha ja talo
109 m²: 4-5 h + k + vh + saunaos. +
wc + terassi 22m² + leikkimökki.*

*Tilavassa puutarhassa on
vesiputous lampineen ja
runsaasti erilaisia puita ja pensaita.*

*Talo sijaitsee Espoon Kilossa radan varrella.
Soita lisätietoja iltaisin
puh. 90-529399*

TIEDOKSI KIRJALLISUUDESTA:

1. Ramstedt G.J. (1950): Lähettiläänä Nipponissa. Muistelmia vuosilta 1919 - 1929. WSOY, Porvoo.

2. Ramstedt G.J. (1987): Finrando Koshino Dainichi Kaishoroku 1919-1929. Jaku Reiko Saikai, Nihon Finrando Kyokai, Tokyo.

Japan-Finland Society on julkaissut kirjan japaniksi. Kirjaa voi tilata suoraan kustantajalta:

Hayakawa Law Office, 30-4-306 Sakuragaoka-cho, Shibuya-ku,
Tokyo 150, JAPAN

JKY:N KIRJASTON uudet teokset: Japani-Suomi-yhdistykseltä lahjaksi saadut japaninkielinen **KALEVALA** ja **FOCUS ON FINNISH ART** Japanissa pidetystä suomalaisen taiteen näyttelystä "AIR WATER EARTH". **KATSURA-VILLAA** esittelevä teos, **Yōmon**-ajan esineistöä ja japanilaisia lakkatöitä esittelevät kirjaset Tokion kansallismuseosta. Lisäksi **Olavi K. Fält**, **Kai Nieminen**, **Anna Tuovinen**, **Ilmari Vesterinen**: **JAPANIN KULTTUURI**, **CHINA AND JAPAN, myths and legends**, **ANCIENT TALES AND FOLKLORE OF JAPAN** ja haikuja italiaksi **DIECIMILA FOGLIE VAGANTI NELL' ARIA**.

KIRJASTO

on auki jokaisen kuukauden ensimmäinen lauantai klo 12,30 - 14,30.

ICYE

Kansainvälinen Kristillinen Nuorisovaihto ICYE etsii isäntä-perheitä kesällä 1995 Suomeen saapuville ulkomaisille vaihto-oppilaille. ICYE toimii nuorisovaihtojärjestönä 30 eri maassa, kaikissa maanosissa. Tavallisen kouluvaihdon lisäksi ICYE:llä on vapaaehtoistyöpaikkoja. Nuorisovaihto on suunnattu 16-30-vuotiaille. Isäntäperheeksi käy tavallinen suomalainen perhe, joka on kiinnostunut vieraista kulttuureista, kielistä ja kansainvälisyydestä. ICYE hakee perheitä puoleksi vuodeksi ja vuodeksi, viikonlopuiksi ja loma-ajoksi. Lisätietoja saa osoitteesta:

Kansainvälinen Kristillinen Nuorisovaihto ICYE
Lönnotinkatu 18 C, 00120 Helsinki, puh. 90-694 96 38

PANSUOLA ON SUOMESSA KEHITETTY VALMISTE, JOTA VIEDÄÄN HYVÄLLÄ MENESTYKSELLÄ MM. JAPANIIN

Pansuola,
terveellisempi vaihtoehto.

パンソルトを、毎日のお料理に
上手にお使いいただくために。

Oriola Oy
Reformi-Keskus

JAPANILAINEN RAVINTOLA

海鱗丸 KAIRINMARU

"Kalansuomuinen ranta"

Korkeavuorenkatu 4, puh. 639 180
ma-to 11,30-15 ja 17-23 pe 17-24
la 14-24 (juhannuksesta - 6.7. 17-24)

SUSHIBAARI, SALI, KABINETTI

Kalapainotteinen ruokalista,
myös liharuokia.

Erikoisuutena *ramen ja yakisoba.*

Osa kokeista japanilaisia.

Tervetuloa!

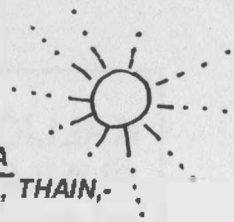
KÄYNTIKORTIT

Kaksipuoliset käyntikortit,
toinen puoli japania.

Hinta 110 - 140.- / 100kpl
sisältää käännökset ja tekstit.

Hinta riippuu samalla kertaa
painettavien korttien
määrästä.

Puh ja Fax 90-637 036

KESÄTYÖPAIKKOJA
JAPANIN-, KOREAN-, THAIN-,
TAI KIINANKIELEN
OPISKELJOILLE JA TAITAJILLE !

HYVÄ TILAISUUS YLLÄPITÄÄ JA
KEHITTÄÄ KIELITAITOASI !

Nimike: TRANSFER ASSISTENTTI
Tehtävä: Saattaa turistiryhmiä lento-
kentältä tai laivaterminaalista hotelliin
ja hotellista lentokentälle tai
laivaterminaalisiin.

Sinun tulisi osata:

-Kertoa lyhyesti Suomesta
(väkiluku, pinta-ala, valuutta jne.)
-Avustaa ryhmää käytännön asioissa
lentokentällä, laivaterminaalissa ja
hotellissa.

-mutta EI TARVITSE OPASTAA !

Työn kesto: Toukokuun lopusta
syyskuun alkuun.

Vaihtelevina vuorokauden aikoina.

Palkka: Keikkapalkka.

Koska toivomme sinun pystyvän
kommunikoidaan asiakkaiden kanssa
heidän äidinkielellään (japani, korea,
thai, mandariini, kantoni) olisi toivotta-

Ota rohkeasti yhteyttä, vaikka
olisit viettänyt vain jonkin verran
aikaa kyseisessä maassa ja
vaikka sinulle kävisivät vain tietyt
viikonpäivät tai vuorokaudenajat!

BK-TRAVEL

Simonkatu 2 A (Forum 7. krs)
00100 Helsinki, puh. 90-694 7500
Asiaa hoitavat Mikko ja Sanna

KALLIGRAFIA JA
SUMI-E-TARVIKKEET:
SIVELTIMET,
KYNÄT,
PAPERIT,
TUSSIT,
TUSSIKAUKALOT,
PAPERIT

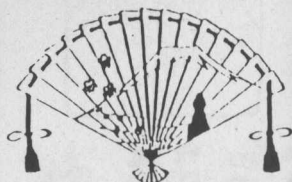
JÄSENILLE

ALENNUS
-20%

UUDENMAANKATU 16-20
00120 HELSINKI (90) 645 916

古 Koto 都

Japanilainen
RAVINTOLA
日本レストラン

Kalevankatu 21
00100 Helsinki
Puh. Tel. 90-646 080
Avoinna ma - la 16 -23

Henkilökohtainen
EXLIBRIS
itselle tai lahjaksi
Laura Lappalainen
Puh+Fax 637 036

*Tervetuloa
uusiin tiloihimme!*

Japanese
Food & Gift
Shop

東京館

Tokyokan

Ma-Pe 10 - 18 La 10 - 15

Eerikinkatu 1, 00100 Helsinki

Puh. (90) 694 95 47 Fax. (90) 243 062

歌舞伎

KABUKI

Lapinlahdenkatu 12 puh. 90-694 9446
ma-pe klo 11.30-14.00 ja klo 17.00-23.00
(Sisään pääsee vain klo 21.30 asti)
lauantaina suljettu, su klo 14.00-21.00

Niinkuin keväthanget meille hohtavat

ansarissa kukat kirsikan

Valon tieltä tähdet pakenevat

palatakseen syksyn tummuuteen.

Kirsti Suomivuori

AFS INTERCULTURAL PROGRAMS FINLAND

Vaihto-oppilaita ja isäntäperheitä.

AFS Intercultural Programs Finland r.y.-järjestön kautta on mahdollisuus lähteä vaihto-oppilaaksi Japaniin ja suomalaisperheillä on mahdollisuus ryhtyä isäntäperheeksi lukuvuodeksi.

Vaihto-oppilaamme ovat 16-18-vuotiaita ja heidät on valittu soveltuviksi kansainväliseen vaihto-ohjelmaan. Kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä:
Toiminnanjohtaja Jatta Erlund, puh. 90-666 644.

Jäsenlehti TOMO ilmestyy 4 kertaa vuodessa, koko A5.

Ilmoitushinnat: 1/1s. 250.- (toisto 200.-), 1/2s. 150.- (100.-), 1/4s. 80.- (50.-)

Lehti ottaa ilolla vastaan kirjoituksia, kannanottoja, kuvia jne osoitteella PL 305 00101 Helsinki
päätoimittaja Laura Lappalainen, Jussaarenkuja 5 D 40; 00840 Helsinki, puh + fax 698 6496

HASHI on Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry:n vuosittain julkaisema japanilaisen kulttuurin eri alueita käsittelevä julkaisu. Jäsenhinta a 30.- paltsi kaksolsnumero 11 - 12 sekä n:ot 13, 14, ja 15 a 35.-.
Ulkopuolisille vastaavasti 40.- ja 45.-, lisäksi postikulut. Uusi HASHI lähetetään jäsenille veloitusetta.

HASHIEN AIHEET:

4. Japanilainen teatteritaide.	10. 10-vuotis juhlanumero, Heian-kauden kirjallisuutta, Zen-maalaustaiteen
5. Historia ja yhteiskunta.	tyhjyys, Japani kansainvälistymisen
6. Kirjallisuus.	palneessa ym.
7. Käsittelee eri taidelajeja: musiikkia, elokuvaa, kirjallisuutta, arkkitehtuuria jne.	11.- 12. Japanilainen maailmankuva.
8. Ruokakulttuuri.	13. Vanhuus Japanissa.
9. Kirjallisuutta mm. Chimako Tadan runoja, keskiajan sotaepiikkaa.	14. Tila ja maisema. (3 jäljellä)
	15. Japanilainen kuvaamataide.(loppu)
	16. Musiikki.

Tadaaki Kawatan oppikirja **JAPANIN KIELI**, jäsenhinta 55.-, muille 70.-, kasetti I 50.-, kasetti II 40.-.
Lisäksi postimaksu.

HUOMI SANASTO Kawatan **JAPANIN KIELI**-kirjaan ilmestynyt.
Suomi-japani-suomi n. 1000 hakusanaa yht.
Hinta 20.- + postikulut.

Tilaa tällä kupongilla. Postitusosoite PL 305, 00101 Helsinki

Tilaa seuraavat Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry:n julkaisut:

HASHI _____ KALENTEREITA _____

JAPANIN KIELI-
oppikirja _____ kasetit _____

SANASTO _____

Nimi _____ Lähiosoite _____

Postinumero ja -paikka _____ Puh _____

Päivämäärä _____ Allekirjoitus _____

Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry.

Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry on perustettu 1978. Yhdistyksen tavoitteena on tehdä japanilaisen kulttuurin eri alueita tutuiksi suomalaisille ja kertoa japanilaisille suomalaisesta kulttuurista. Yhdistys järjestää vuosittain VIIDEN ÄÄNI-konsertin, JKY järjestää myös teatteri- ja orkesteriryhmien vierailuja sekä elokuvailtoja. Julkaisutoimintaa: japanin kielen oppikirja ja siihen liittyvät kasetit, vuosittain ilmestyvä, japanilaisen kulttuurin eri alueita käsittelevä IASHI-julkaisu, neljä kertaa vuodessa ilmestyvä TOMO-jäsenlehti. Harrastuspiirejä: ikebana, kalligrafia, kielipallo, origami, ruoka, retket ja perinnejuhlat. Yhdistys osallistuu myös japanilaisen kuvaamataiteen näyttelyitten järjestämiseen. Jky:llä on myös kirjasto. Yhteys: Pk. 305, 00101 Helsinki.

日本文化友の会は1978年に設立され、フィンランドの人たちに様々な日本文化を紹介し、また日本人にフィンランドの文化を知ってもらうことを目的としています。当会は年一度の「水の音」コンサートを初め、日本から劇団やオーケストラ、映画などを招請しています。出版活動としては、日本語テキストとその付属カセットテープ、年一回発行の総合日本文化特集誌「橋」、年4回発行の当会機関誌「友」などがあります。またサークルとして生花、書道、言葉のボール、折紙、料理の各部が活動しており、その他にも旅行・遠足や伝統的な祭事も行なっています。さらに日本の美術展覧会のアレンジにも協力しています。当会には専属の図書館もあります。当会への連絡先は、「ヘルシンキ中央郵便局(HKI 10)私書箱305号」です。

JAPANILAISEN KULTTUURIN YSTÄVÄT RY:N JOHTOKUNTA 1995

Puheenjohtaja	Ronny Rönqvist	90-595 068
Varapuheenjohtaja	Raino Hurme	90-529 399
Sihteeri	Heini Wiljander	90-296 3238
Taloudenhoitaja	Antti Lappalainen	90-698 6496
	Laura Lappalainen	90-698 6496
	Soili Suominen	90-718 655
	Minna Lehmusto	90-341 3313
Varajäsenet	Tomoko Saito-Soinisalo	90-286 801
	Pauliina Vuorinen	90-635 866

HARRASTUSPIIRIT

Filmit	Ronny Rönqvist	90-595 068
Ikebana	Laura Lappalainen	90-698 6496
	Yoko Kobayashi	90-746 746
Japanin kieli	Naomi Heino	
	Pia Matilainen	
Kalligrafia	Yoko Kobayashi-Stjerna	90-746 746
Kirjastonhoitaja	Minna Lehmusto	90-341 3313
Kirjoitusmerkit jne	Unto Kilpinen	90-490 256
Origami	Per-Johan Sandell	90-555 755
Ruokapiiri	Laura Lappalainen	90-698 6496
Sumi-e	Gunnel Ravi	90-698 6405
UYYJ:n yhteys- henkilö	Raino Hurme	90-529 399

Oletko kiinnostunut liittymään Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry:n jäseneksi? Täytä allaoleva lomake ja lähetä se osoitteella:
Japanilaisen Kulttuurin Ystävät ry
PL 305, 00101 Helsinki.

Hakemuksesi käsitellään seuraavassa johtokunnan kokouksessa.
Jäsenmaksu 70,-, liittymismaksu 20,-. **POSTISIIRTOTILI: 800021-6481 665**
Neljä kertaa vuodessa ilmestyvä jäsenlehti TOMO ja kulttuurijulkaisu
HASHI postitetaan jäsenille veloitusetta.

JÄSENHAKEMUS

Nimi

Puh

Läbiosoitte

Postinumero

Kansalaisuus ellei Suomen

Ammatti tai oppiarvo
(Ei välttämätön)

Minua kiinnostaa Japanin kulttuurissa erityisesti...

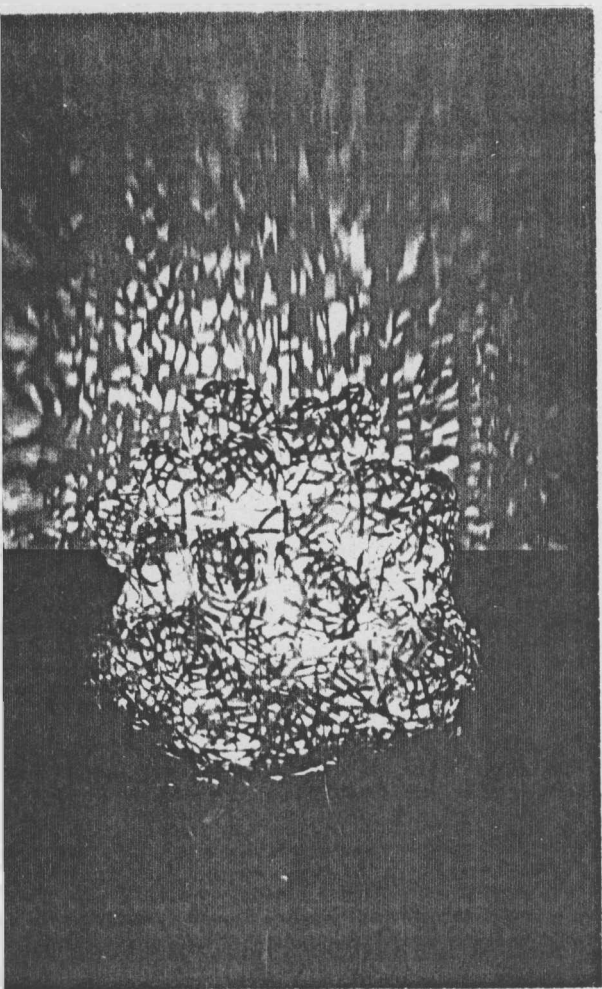

Päiväys

Allekirjoitus

フィンランド

ISSN 1235-709 X
Sisäsviivut Ecologypier-uusiopaperia